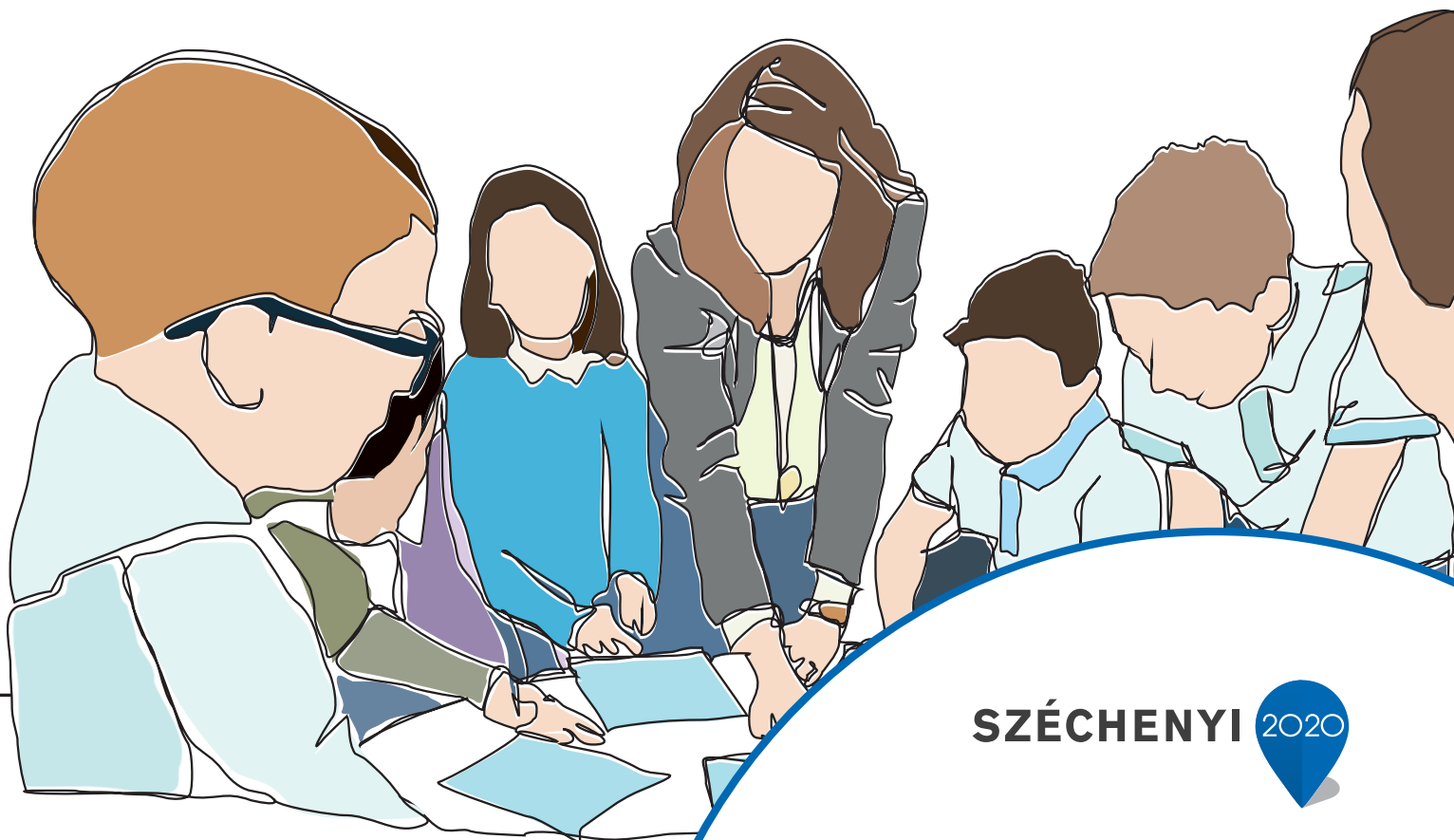

**Aunerné Ambrus Mónika, Böjti Tamásné,
Bende-Sebestyén Gabriella, Csabai Renáta,
Katona Brigitta, Nagy Anett**

VIZUÁLIS-AUDITÍV ÉSZLELÉSFEJLESZTÉS

FELADATBANK

SZÉCHENYI 2020

EFOP-3.1.6-16-2017-00026

„HINNED KELL, HOGY A VILÁG TEVELED IS ÉKES”
A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK
ÉS TANULÓK MINŐSÉGI ELLÁTÁSA
A SZOLNOKI TANKERÜLETI KÖZPONTBAN

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Vizuális-auditív észlelésfejlesztés

FELADATBANK

Liget Úti Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda,
Általános Iskola és Készségfejlesztő Iskola

Aunerné Ambrus Mónika, Böjti Tamásné, Bende-Sebestyén Gabriella,
Csabai Renáta, Katona Brigitta, Nagy Anett

Szolnok, 2020

Készült az
EFOP-3.1.6-16-2017-00026 „Hinned kell, hogy a világ Teveled is ékes”
kiemelt figyelmet igénylő gyermekek és tanulók minőségi ellátása
a Szolnoki Tankerületi Központban
projekt keretében.

Projektvezető:
dr. Torda Ágnes

Szakmai vezető:
Szabó Győzőné

Szerzők:
Aunerné Ambrus Mónika
gyógypedagógus, pszichopedagógia szakos tanár,
autizmus spektrum zavarok pedagógiája szakirány

Böjti Tamásné
szakvizsgázott gyógypedagógus, tanulásban akadályozottak pedagógiája szakirány

Bende-Sebestyén Gabriella
oligofrénpedagógia-szurdopedagógia szakos gyógypedagógiai tanár

Csabai Renáta
gyógypedagógus, tanulásban akadályozottak pedagógiája szakirányon,
gyógypedagógus, logopédia szakirányon

Katona Brigitta
gyógypedagógus, tanulásban akadályozottak pedagógiája szakos tanár

Nagy Anett
szakvizsgázott gyógypedagógus, tanulásban akadályozottak pedagógiája szakos
tanár

Lektor
Kerégyártó Csilla
gyógypedagógus

A kiadvány ingyenes, kereskedelmi forgalomba nem hozható.
A felhasználás a jövedelemszerzés vagy jövedelemfokozás célját nem szolgálhatja.

Kiadó: Szolnoki Tankerületi Központ
Felelős kiadó: Szutorisz-Szügyi Csongor tankerületi igazgató

Tartalomjegyzék

1	MACKÓ KALAND	6
2	SORRITMUS ÁLLATOKKAL	7
3	KATICÁS KERESŐ – KERESD A KÜLÖNBSÉGET!	9
4	ALMÁS KERESŐ – KERESD A KÜLÖNBSÉGET!	10
5	KUKACOS KERESŐ – KERESD A KÜLÖNBSÉGET!	11
6	PILLANGÓS KERESŐ – KERESD A KÜLÖNBSÉGET!	12
7	RITMUSKÖVETÉS	14
8	ÉRZELMES KERESŐ	16
9	HIÁNYOS PILLANGÓ	18
10	KAKUKK TOJÁS	19
11	SZÓKERESŐ	20
12	SZÓALKOTÁS	21
13	HIBAJAVÍTÁS	22
14	SZÓTAGÖSSZESZEDŐ	23
15	HIBAKERESŐ	24
16	SZÓKERESŐ 1	25
17	SZÓKERESŐ 2	26
18	BETŰKERESŐ	27
19	HOL HALLOD?	28
20	AUDITÍV MÁTRIX	31
21	HÁNYSZOR HALLOD?	34
22	HALLJ ÉS GYÚJTS!	35
23	FIGYELD MEG JÁTÉK!	36
24	MI VÁLTOZOTT?	43
25	HOL ÉS MIT LÁTSZ?	46
26	TALÁLD KI, MIRE GONDOLOK?	47
27	KERESŐ JÁTÉK	55
28	MIT HALLASZ?	57
29	HOL JÁR A HANG?	58
30	KÖVESD A KULCSOT!	59
31	HANGOS VAGY HALK?	60
32	KÉZ-ZAJ	61
33	FELADATLAP A VÁLTOZÁSOK MEGFIGYELÉSÉRE	62
34	FELADATLAP A HIÁNYOK PÓTLÁSÁRA	64
35	ERDEI BÚJÓCSKA - FELADATLAP AZ ALAK-HÁTTÉR MEGKÜLKÖNBÖZTETÉSÉRE	68

36 ÁLLATPUZZLE - FELADATLAP A RÉSZ-EGÉSZ VISZONYÁNAK FELISMERÉSÉRE	73
37 HÁZIKÓS RAKOSGATÓ.....	80
38 SZÜRETELŐ JÁTÉK	84
39 BETŰ/SZÓTAG/SZÓ TOTÓ	87
40 KISHORGÁSZ	93
41 DETEKTÍV JÁTÉK.....	94
42 SZÍNVÁLOGATÓ	95
43 VADÁSZAT	96
44 TÁRSASJÁTÉK.....	97
45 TITKOS ÜGYNÖK	103
46 KERESD A PÁRJÁT!	104
47 DOBBLE.....	107
48 POHARAS MEMÓRIA.....	108
49 RITMUSGYÖNGYÖK	109

1 Mackó kaland

Célcsoport: alsó tagozat

Forma: egyéni, csoportos

Fejlesztendő területek: vizuális észlelés, téri orientáció, síkbeli orientáció, figyelem, jobb és bal oldal differenciálása, relációs szókincs fejlesztése, finommotorika, várakozás gyakorlása (pihenő kártyával), gondolkodás

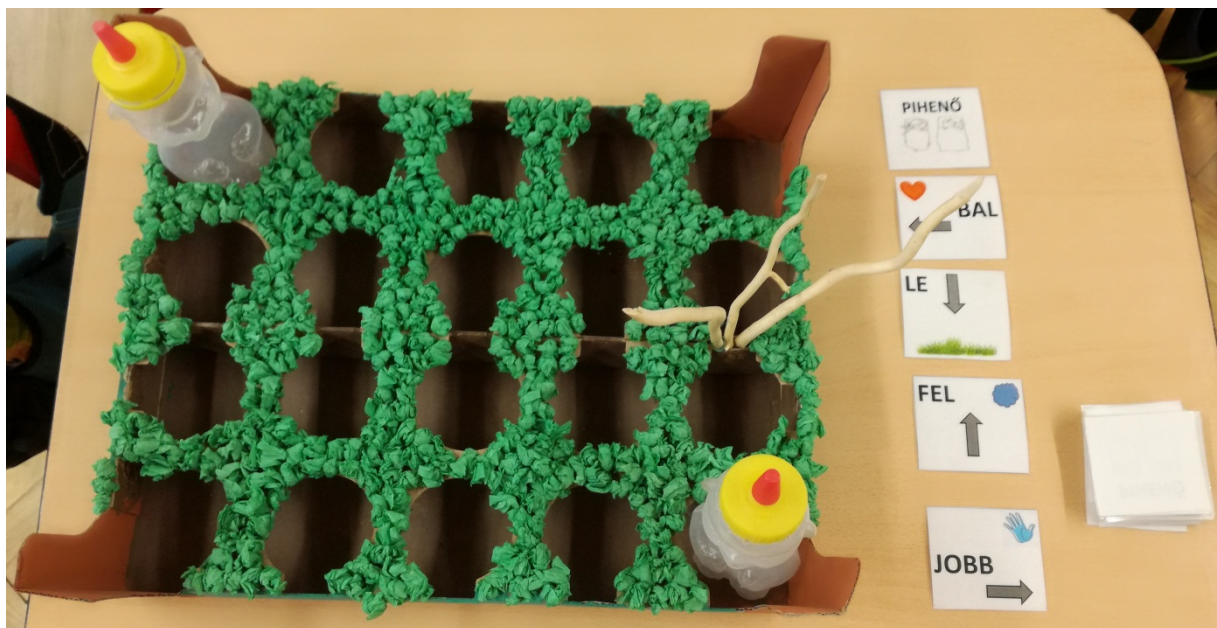
Tantárgyi koncentráció:

- matematika
- vizuális kultúra
- természetismeret
- magyar irodalom

Készítette: Aunerné Ambrus Mónika

Származás: saját készítés

A játék leírása: Vezesd a mackókat az általad húzott kártyákon szereplő irányoknak megfelelően (fel, le, jobb, bal, pihenő)!

2 Sorritmus állatokkal

Célcsoport: alsó tagozat

Forma: egyéni, csoportos

Fejlesztendő területek: vizuális észlelés, színek felismerése, színegyeztetés, figyelem fejlesztése, szerialitás fejlesztése, sorritmika követése

Tantárgyi kapcsolat:

- matematika
- ének-zene
- természetismeret
- vizuális kultúra

Készítette: Aunerné Ambrus Mónika

Származás: saját készítés

Feladat leírása: Rakd ki a sort, a színes karikáknak megfelelően!

3 Katicás kereső – Keresd a különbséget!

Célcsoport: alsó tagozat

Forma: egyéni, csoportos

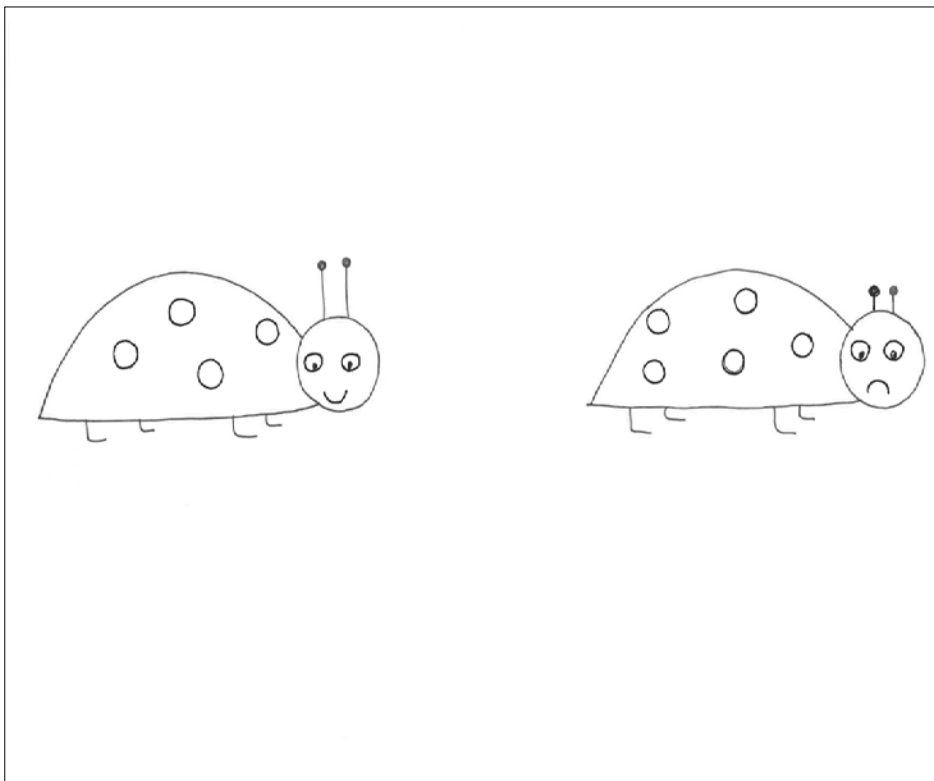
Fejlesztendő területek: vizuális észlelés, relációs szókincs, érzelem felismerése, gondolkodás, figyelem, analízis-szintézis,
- finommotorika

Tantárgyi kapcsolat: matematika, ének-zene, természetismeret, vizuális kultúra

Készítette: Aunerné Ambrus Mónika

Származás: saját készítés

Feladat leírása: Keresd meg a katicák közötti három különbséget! (száj, pötty, csáp)

4 Almás kereső – Keresd a különbséget!

Célcsoport: alsó tagozat

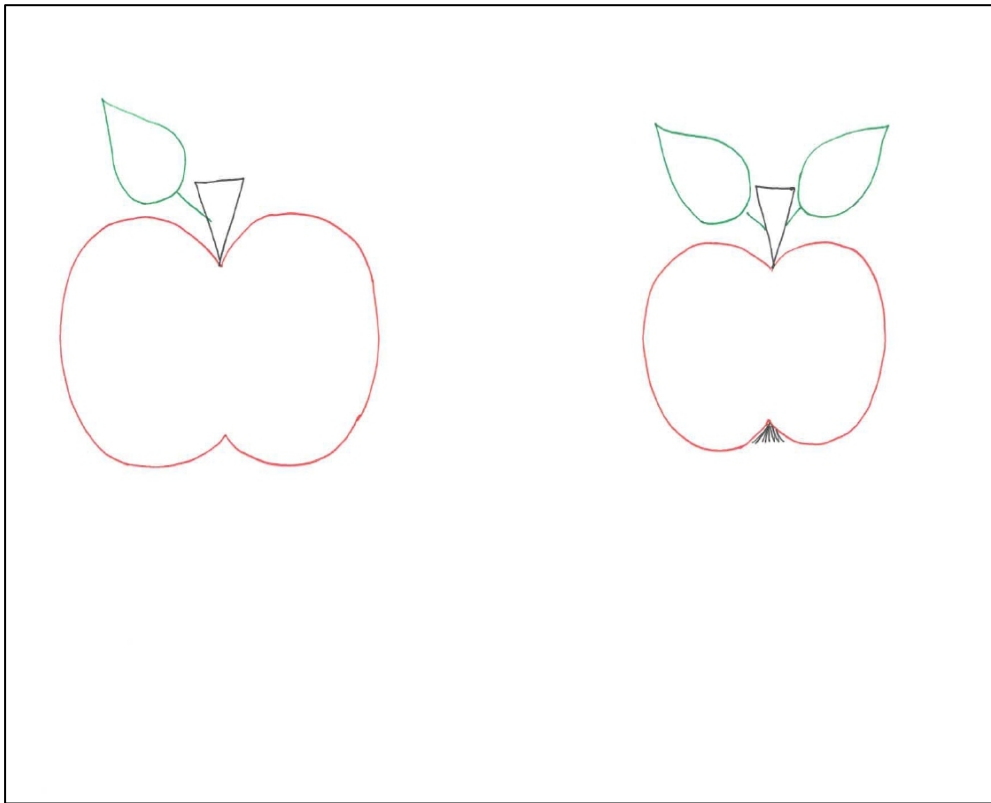
Forma: egyéni, csoportos

Fejlesztendő területek: vizuális észlelés, relációs szókincs, gondolkodás, figyelem, analízis-szintézis, finommotorika

Tantárgyi kapcsolat: matematika, ének-zene, természetismeret, vizuális kultúra

Készítette: Aunerné Ambrus Mónika

Származás: saját készítés

Feladat leírása: Keresd meg az almák közötti három különbséget! (nagyság, csoma, levél)

5 Kukacos kereső – Keresd a különbséget!

Célcsoport: alsó tagozat

Forma: egyéni, csoportos

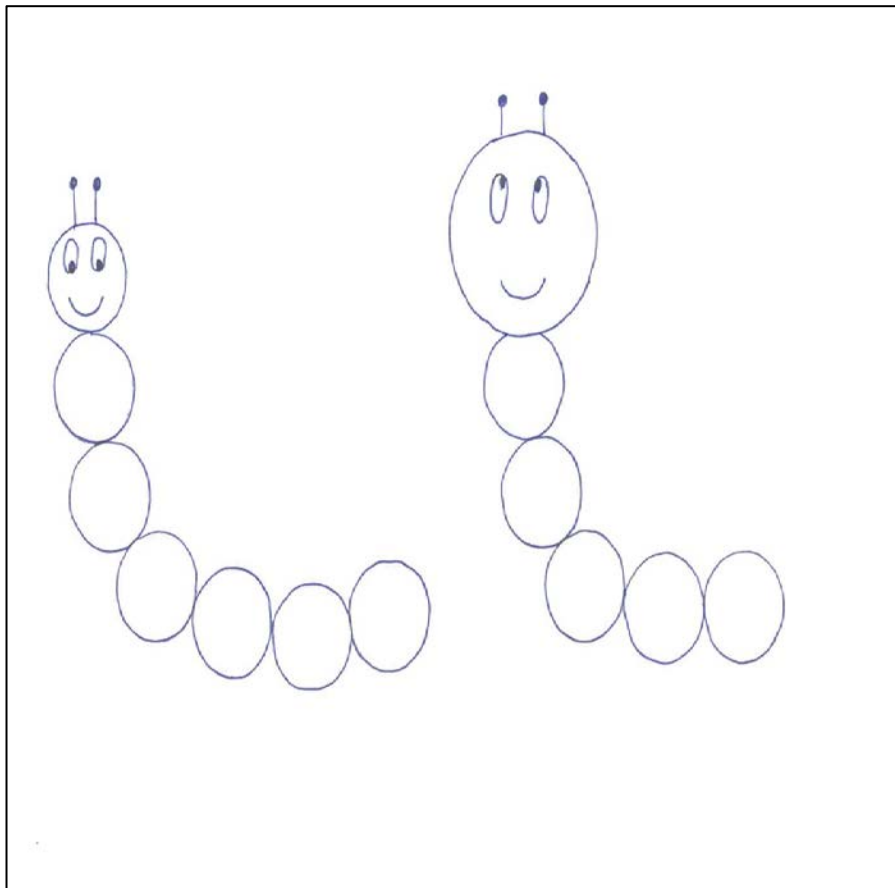
Fejlesztendő területek: vizuális észlelés, relációs szókincs, gondolkodás, figyelem, analízis-szintézis, finommotorika

Tantárgyi kapcsolat: matematika, ének-zene, természetismeret, vizuális kultúra

Készítette: Aunerné Ambrus Mónika

Származás: saját készítés

Feladat leírása: Keresd meg a kukacok közötti három különbséget! (szem, test, csáp)

6 Pillangós kereső – Keresd a különbséget!

Célcsoport: alsó tagozat

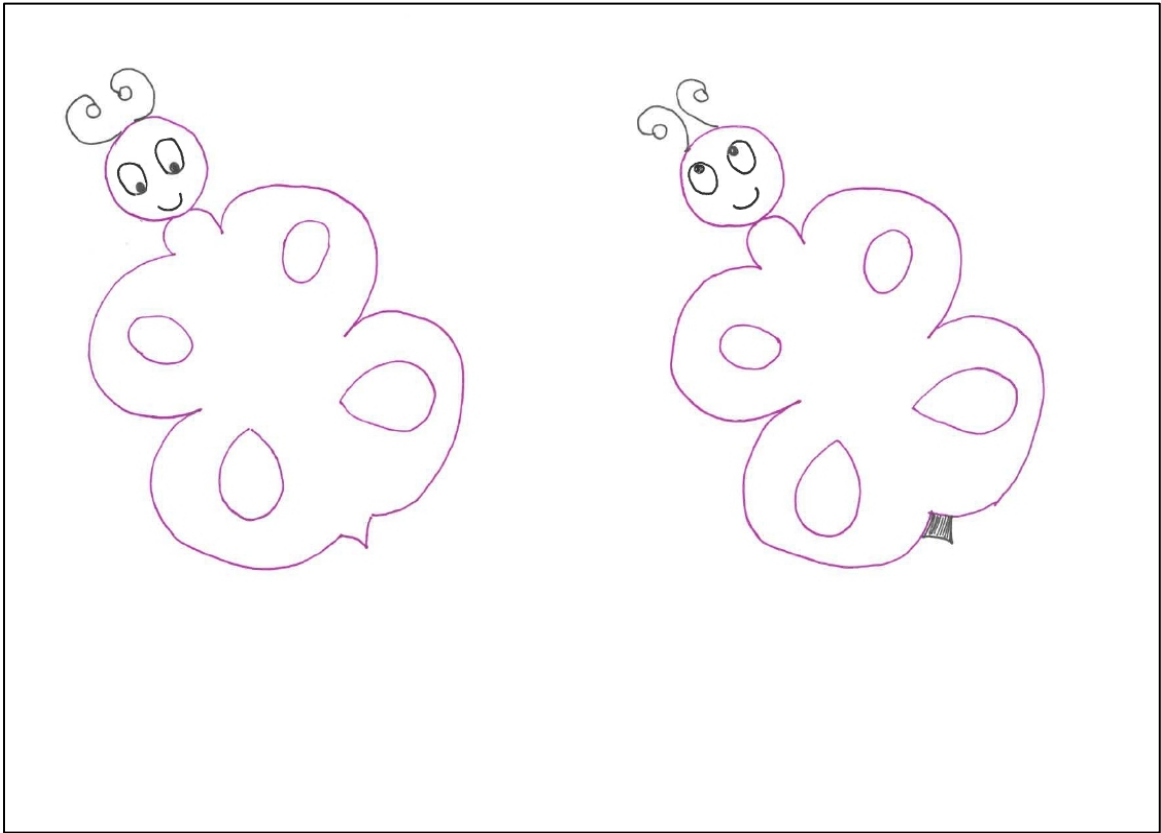
Forma: egyéni, csoportos

Fejlesztendő területek: vizuális észlelés, relációs szókincs, gondolkodás, figyelem, analízis-szintézis, finommotorika

Tantárgyi kapcsolat: matematika, ének-zene, természetismeret, vizuális kultúra

Készítette: Aunerné Ambrus Mónika

Származás: saját készítés

Feladat leírása: Keresd meg a pillangók közötti három különbséget! (szem, fullánk színe, csáp)

7 Ritmuskövetés

Célcsoport: alsó tagozat

Forma: egyéni, csoportos

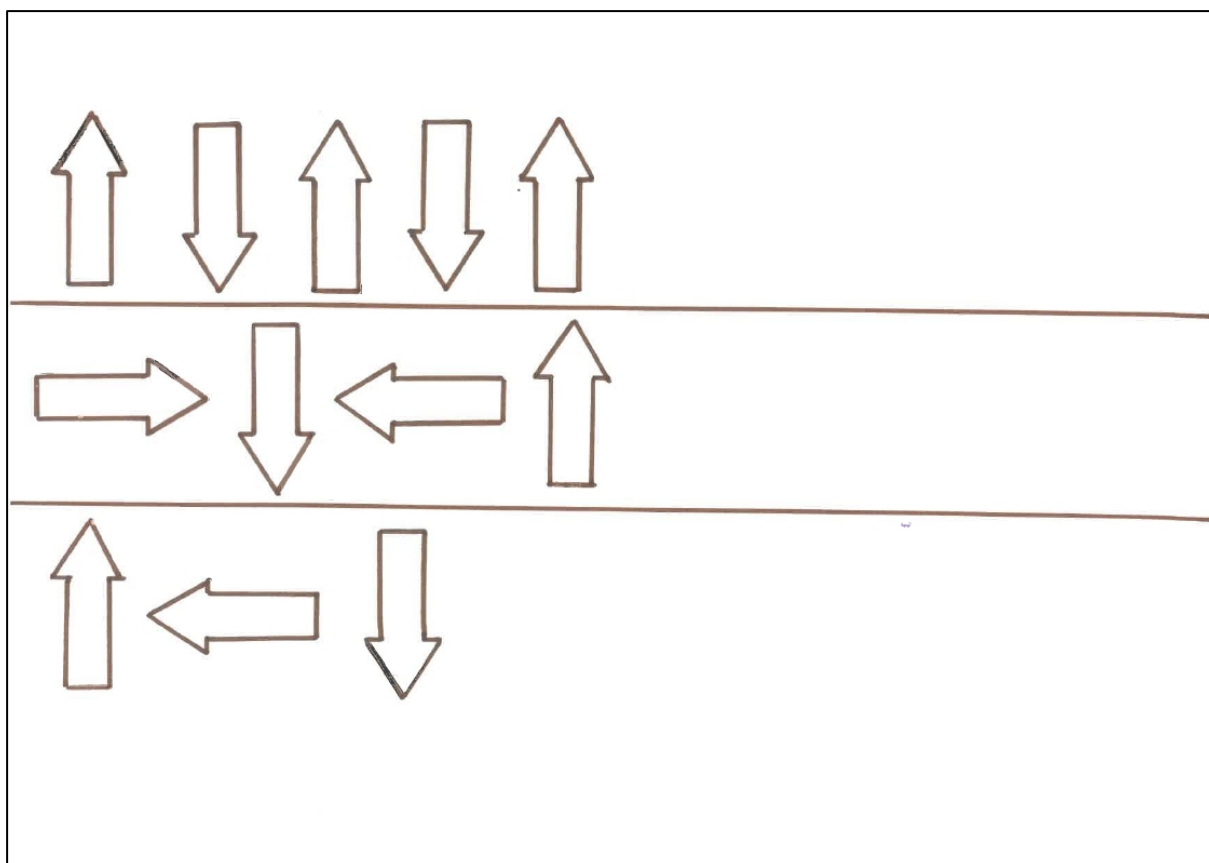
Fejlesztendő területek: vizuális észlelés, szerialitás, téri orientáció, gondolkodás figyelem, finommotorika

Tantárgyi kapcsolat: matematika, természetismeret, vizuális kultúra

Készítette: Aunerné Ambrus Mónika

Származás: saját készítés

Feladat leírása: Folytasd a sort a nyilak forgásának megfelelően! (első sor negyeddel,

második felekkel, harmadik háromnegyeddel fordul)

8 Érzelmes kereső

Célcsoport: alsó tagozat

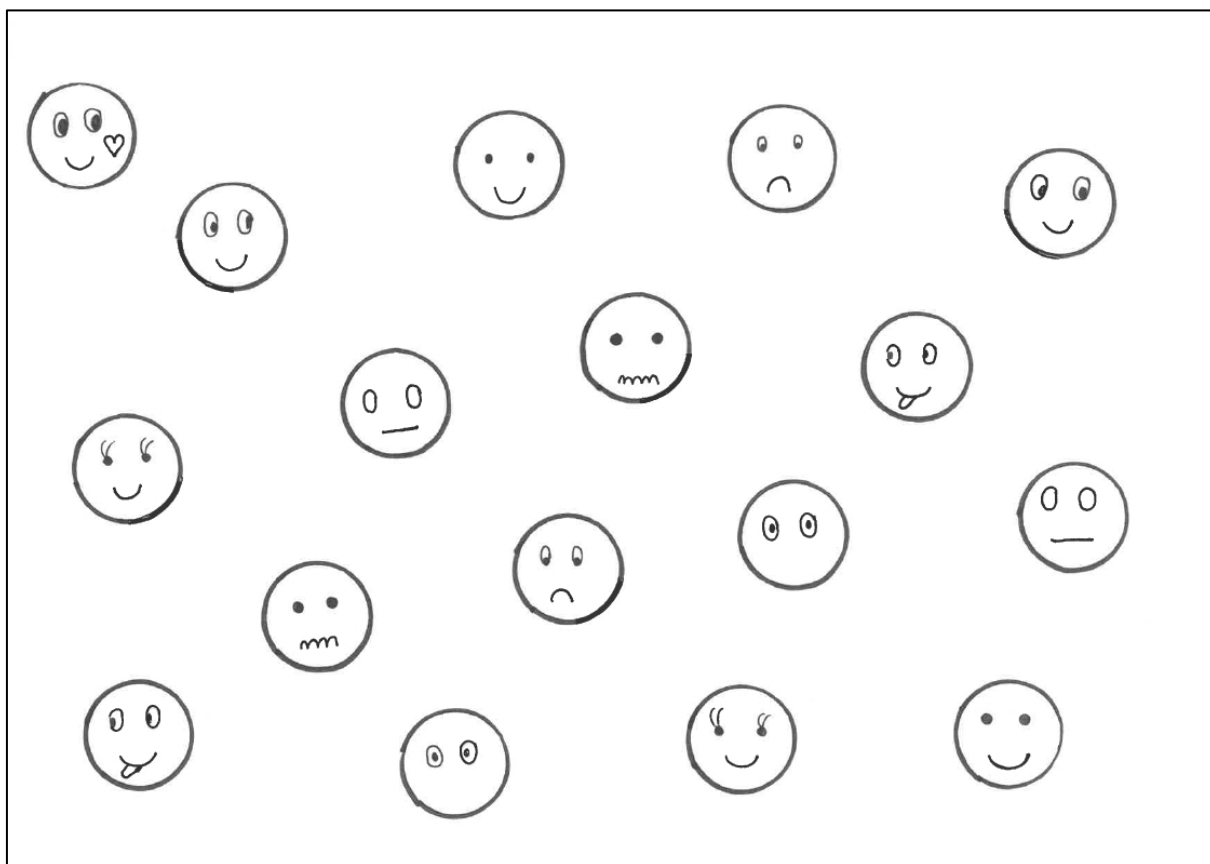
Forma: egyéni, csoportos

Fejlesztendő területek vizuális észlelés, érzelmek egyeztetése, gondolkodás, figyelem, finommotorika

Tantárgyi kapcsolat: matematika, természetismeret, vizuális kultúra

Készítette: Aunerné Ambrus Mónika

Származás: saját készítés

Feladat leírása: Keresd meg a különböző érzelmek párját, színezd egyformára őket! (Az egyiknek nincs párja!)

9 Hiányos pillangó

Célcsoport: alsó tagozat

Forma: egyéni, csoportos

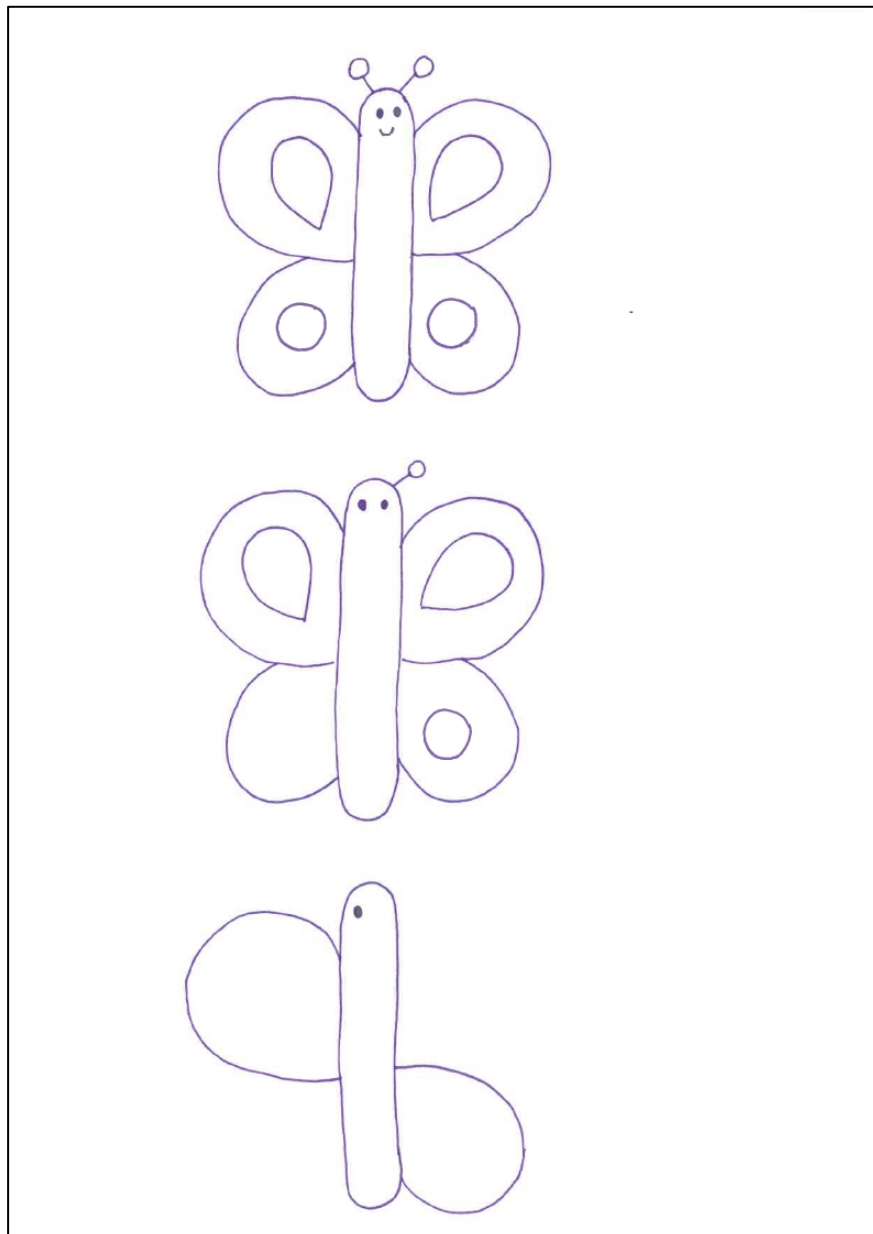
Fejlesztendő területek: vizuális észlelés, relációs szókincs, érzelem felismerése, gondolkodás, figyelem, analízis-szintézis, finommotorika

Tantárgyi kapcsolat: matematika, ének-zene, természetismeret, vizuális kultúra

Készítette: Aunerné Ambrus Mónika

Származás: részben adaptált

Feladat leírása: _Egészítsd ki a felső pillangónak megfelelően a rajzot! Pótold a hiányzó részeket!

10 Kakukk tojás

Célcsoport: alsó, felső tagozat

Forma: egyéni, csoportos

Fejlesztendő területek: *auditív észlelés*, gondolkodás, figyelem,

Tantárgyi kapcsolat: bármelyik tantárgy

Készítette: Böjti Tamásné

Származás: részben adaptált

Feladat leírása: A hallási figyelmet többnyire kis csoportban, vagy kétszemélyes kapcsolatban szoktuk fejleszteni. Érdekes azonban pár percet az óra elején- néhány alkalommal- az osztályban tanulókkal is áldozni erre a területre.

A szavak tetszőlegesen válogathatók: tantárgyak, témakörök szerint. Válogatási szempont lehet:

- olvasmányok szavai, nyelvtani anyag
- történelmi események, témakörök
- történelmi személyek, nehezíthető évszámokkal
- megtanulandó vers- szöveg szavai közül.

4 elhangzó szó közül 1 oda nem illő. Melyik az? Miért? Magyarázza meg!

Példák:

- hegy, hegység, patak, domb
- Géza fejedelem, Szent István, Mátyás király, Könyves Kálmán
- mély, süllyed, páholy, juharfa
- gúla, téglalap, gömb, kocka

11 Szókereső

Célcsoport: alsó, felső tagozat

Forma: egyéni, csoportos

Fejlesztendő területek: *auditív észlelés, gondolkodás, figyelem, emlékezet*

Tantárgyi kapcsolat: bármelyik tantárgy

Készítette: Böjti Tamásné

Származás: részben adaptált

Feladat leírása: A felsorolt szavak közül meg kell állapítani, hogy melyik szerepel többször. Nem az a lényeg, hogy hányszor, hanem melyik az a szó. Legalább 30-40 szó kell, hogy elhangozzon. A választott szavak a fentebb leírt válogatási szempontok szerint állíthatók össze. Ha már jól megy 1 szó megtalálása, akkor kijelölhetünk 2, illetve 3 szót is, ezeket együtt kell észrevenni. (Melyik az a 2, 3 szó amelyik többször is előfordul a felsorolásban?)

Példa:

denevér, bozótos, buborék, uborka, hasadék, pedikűr, védelem, becsület, uborka, bitumen, perces, szerenád, bohózat, politúr, buzogány, uborka, dicsőség, dinamit, palotás, csapadék, feladat, küzdelem, uborka, toldalék, kombinát, diplomás, mozdulat, gondolat, görbület, mandarin, padlizsán, uborka, burkolat, hidrogén, pirkadat, kardigán, marcipán, táblázat

12 Szóalkotás

Célcsoport: alsó, felső tagozat

Forma: egyéni, csoportos

Fejlesztendő területek: *auditív észlelés*, gondolkodás, figyelem,

Tantárgyi kapcsolat: bármelyik tantárgy

Készítette: Böjti Tamásné

Származás: részben adaptált

Feladat leírása: Az először elhangzott szó utolsó szótagja a másodjára hallott szó első szótagja. mondja ki az így kapott szót.

Példa: kifli- banán, béka- palota, babakocsi- galamb, tűzoltó- csavar, puha- Miskolc, tükör-
tenyér

13 Hibajavítás

Célcsoport: alsó, felső tagozat

Forma: egyéni, csoportos

Fejlesztendő területek: *auditív észlelés*, gondolkodás, figyelem,

Tantárgyi kapcsolat: bármelyik tantárgy

Készítette: Böjti Tamásné

Származás: részben adaptált

Feladat leírása: Az elhangzott mondatban egy szó hibás, javítsa ki!

Példa: Az ősember kőből számócat pattintott, ez volt az eszköze.

István király a magyarokat az európai képek közé emelte.

István halála után belső uszályok támadtak.

Pötyi szereti a kötényt, pedig savanyú.

A február a fél utolsó hónapja.

A középkorban a lovagok hajvívással mérték össze ügyességüket.

14 Szótagösszeszedő

Célcsoport: alsó, felső tagozat

Forma: egyéni, csoportos

Fejlesztendő területek: vizuális észlelés, gondolkodás, figyelem,

Tantárgyi kapcsolat: bármelyik tantárgy

Készítette: Böjti Tamásné

Származás: részben adaptált

Feladat leírása: Az összekeveredett szótagok helyes sorba rendezésével szóalkotás. A szavak választhatók az olvasmányok szövegeiből, megtanulandó fogalmak közül, a szavak helyesírásának gyakorlására.

Példák:

sé-gény-gé-sze-ből=.....

em-mun- be- rek-kás=.....

lő-e-nap-gyen-éj-get-sé=.....

tot-a-kí-ta-át-la=.....

kás-fé-ra-hoz-szek=.....

lyí-ték-göm-tet-bő=.....

set-ség-be-két-e-ten=.....

tá-zá-masz-hoz-ta-tot=.....

del-sen-ge-en-me=.....

vés-á-lő-gyú-ként=.....

er-se-szény-lyem=.....

ki-má-ták-nyoz-ne-kor=.....

ke-re-se-el-ten-det=.....

ban-la-nya-ka-tá-ru=.....

e-sí-gye-ki-tett-ne=.....

sát-bo-fel-dá-há-ro=.....

ké-me-nek-dé-ne=.....

se-be-tek-tet-meg-sí=.....

ges-győ-sé-rű-nyö=.....

sá-bol-gos-dog=.....

15 Hibakereső

Célcsoport: alsó, felső tagozat

Forma: egyéni, csoportos

Fejlesztendő területek: vizuális észlelés, gondolkodás, figyelem,

Tantárgyi kapcsolat: bármelyik tantárgy

Készítette: Böjti Tamásné

Származás: részben adaptált

A feladat leírása: A szóoszlopok szavai között egy betű eltéréssel egy szó nem ugyanaz.

Melyik ez a szó?

kínáltatta	megeheti	kínálgatta	kökény
kínáltatta	megeheti	kínálgatta	kökény
kínálgatta	megeheti	kínálhatta	kökény
kínáltatta	megteheti	kínálgatta	kömény
kínáltatta	megeheti	kínálgatta	kökény

feleség	feslése	júliusban	feladása
feleség	festése	júliusban	feladása
feleség	festése	júniusban	feladása
vereség	festése	júliusban	feladása
feleség	festése	júliusban	jeladása

legénységet	dugóval	elégedett	keszeget
legénységet	dugóval	elégedett	keszeget
reménységet	dugóval	elégedett	feszeget
legénységet	dugóval	elégetett	keszeget
legénységet	gubóval	elégedett	keszeget

16 Szókereső 1

Célcsoport: alsó, felső tagozat

Forma: egyéni, csoportos

Fejlesztendő területek: vizuális észlelés, gondolkodás, figyelem,

Tantárgyi kapcsolat: bármelyik tantárgy

Készítette: Böjti Tamásné

Származás: részben adaptált

Feladat leírása: Jelölés nélkül, csupán szemmel kell megkeresni, hogy a kiemelt szavak összesen hányszor fordulnak elő a szavak között.

gallyas, süllyed, lyukas

súlyos – gallyas – molyos – melyen – milyen – mélyen – héjas – tejes – olyan – süllyed – sarjú – ilyen – olyan – gallyas – pelyhes – mélyít – mélyül – süllyed – lyukad – lyukas – persely – pikkely – csekély – fekély – gallyas – tengely – helyes – tavalý – moraj – lyukas – süllyed – gallyas – karéj – homály – gallyas – lyukas – pólya – pálya – talaj – páholy – személy – lyukas – hajás – gallyas – kedély – sekély – veszély – bögöly – pöröly – lyukas – rajta

öccse, anyja, bátyja

ennyi – öccse – mennyi – otthon – rosszall – szégyell – állít – vall – könnycsepp – öccse – millió – anyja – bátyja – erre – szegfű – szőlő – hulló – holló – öccse – bátyja – alatt – balett – billeg – troli – füttyent – ünnep – anyja – vállá – álla – nála – vállal – anyja – illetve – álló – szállít – öccse – múlik – válik – mállik – atyja – bátyja – öccse – anyja – utca – játssza – mindnyájan – menyegző – menyekben – anyja – sokall – zöldell – hagyja – higgýe – felőlem

szalag, egyes, otthon, körút

lassú – hosszú – szalag – könnyű – egyes – otthon – kettes – kanna – körút – Anna – összes – hosszú – otthon – holló – olló – egyes – vessző – szalag – szégyell – kevésbé – díja – szalag – agg – aggódó – aggat – éget – afféle – akkora – otthon – bőrönd – elem – szalag – körút – együtt – fojt – futball – fokhagyma – edzi – frissen – egyes – kisebb – agancs – otthon – hegeszt – szegfű – egyes – héja – híján – díj – fullánk – körút – asszony – guggol – istálló – otthon

17 Szókereső 2

Célcsoport: alsó, felső tagozat

Forma: egyéni, csoportos

Fejlesztendő területek: vizuális észlelés, gondolkodás, figyelem,

Tantárgyi kapcsolat: bármelyik tantárgy

Készítette: Böjti Tamásné

Származás: részben adaptált

Feladat leírása: Jelölés nélkül, csak szemmel azt kell megkeresni, hogy melyik három szó fordul elő a leggyakrabban a felsoroltak között.

hallás – ketten – lassan – lassú – mellény – nappal – otthon – reggel – mindjárt – szappan –
tollas – vállas – villa – mindannyian – villany – otthon – állomás – állvány – megálló –
mindnyájan – mindjárt – antenna – cseppen – csillogó – mindannyian – otthon – dallam –
forrás – friss – illat – gyulladás – hallgat – mindjárt – kellemes – koppan – orvosság – otthon –
varrás – mindannyian – otthon – szalonna – uzsonna – ünnepel – virrad – mindjárt – állít –
állami – mindannyian – árucikk – felnőtt – kisebb – otthon

A megtalált 3 szó:.....

hosszú – vessző – vissza – hosszú – szőlő – szellő – vissza – szőlő – száll – eszes – meszes –
használ – messze – vissza – játszik – látszik – játsszon – hiszi – lesz – kész – szőlő – hús –
hússzal – vesz – vissza – hosszú – húszas – busszal – mászik – látszik – hasznos – kassza –
kasza – keszeg – leszek – veszek – hosszan – vesszen – tejszín – helyszín – szőlő – vissza –
hosszan – kalász – halász – juhász – jászol – másszon – látsszon – hosszú – vesszen – szőlő

A megtalált 3 szó:.....

kapu – lapu – falu – hosszú – vessző – kassza – falu – hátul – lehull – fullad – lapu – kapu –
falu – hallja – fújja – fullad – futtat – hattyú – fattyú – falu – lapu – apu – rút – túl – hull – fúr
– hús – nyúl – kút – túl – hús – gyújt – nyújt – rút – fut – kút – áru – bábu – hamu – falu –
lapu – Samu – saru – batyu – varjú – sarjú – kutat – mutat – húszat – huzat – rútat

A megtalált 3 szó:.....

18 Betűkereső

Célcsoport: alsó, felső tagozat

Forma: egyéni, csoportos

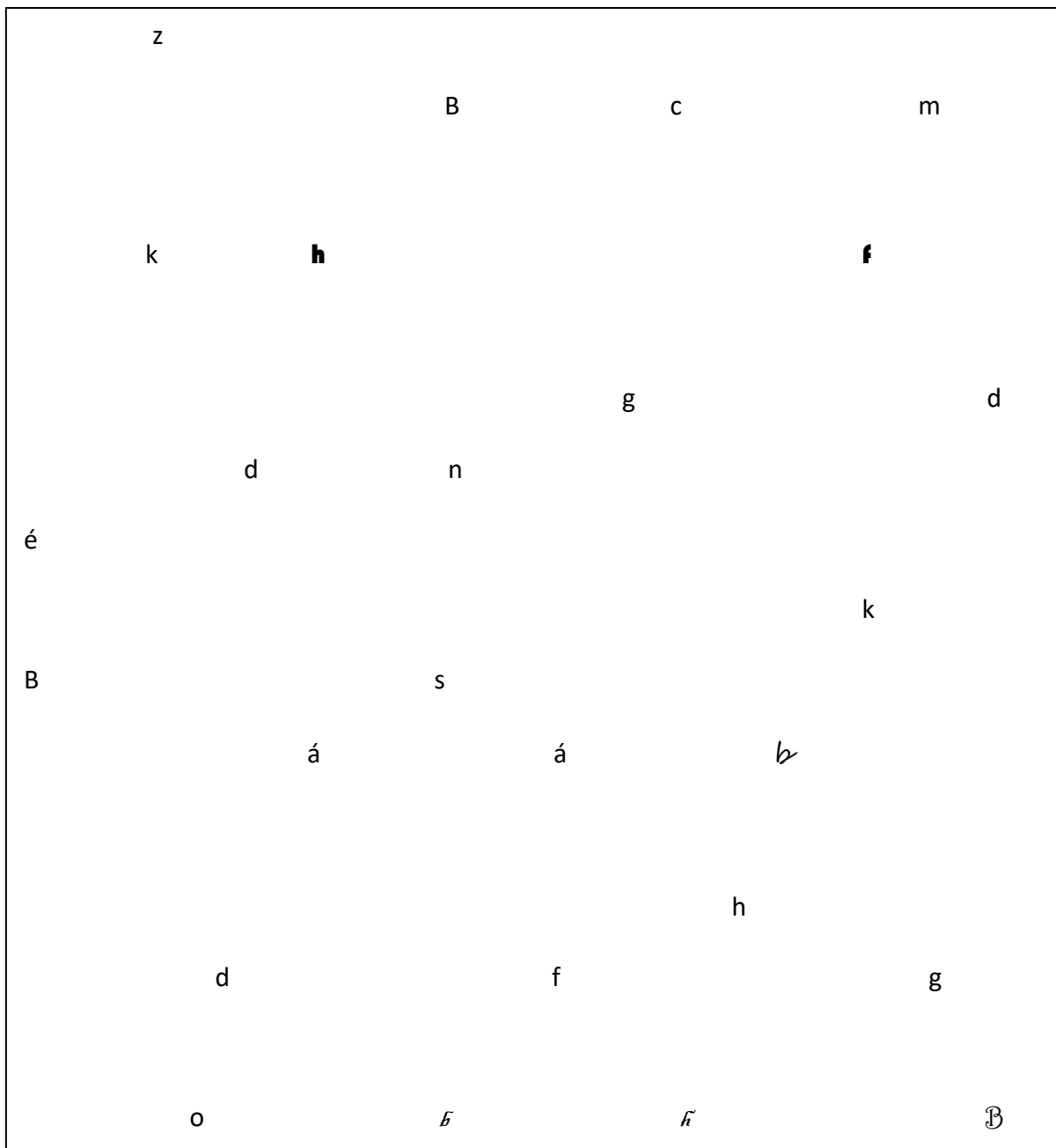
Fejlesztendő területek: vizuális észlelés, gondolkodás, figyelem,

Tantárgyi kapcsolat: bármelyik tantárgy

Készítette: Böjti Tamásné

Származás: részben adaptált

Feladat leírása: Keresd meg és karikázd be az összes „b” betűt!

19 Hol hallod?

Ráhangolódó feladat: Add vissza a hallott hangot!

Hangok: lehet az abc hangja, szótagok, valódi és nem valódi szavak, szó szerkezetek.

Célcsoport: felső tagozat-középiskola.

Fejlesztendő terület: *auditív észlelés*, figyelem, emlékezet

Tantárgyi koncentráció: bármelyik tantárgy

Forma: csoportos

Készítette: Csabai Renáta

Származás: saját készítés

Feladat leírása: A tanulók körben állnak. Becsukják a szemüket. Akinek megérintem a vállát az mond halkán egy szót. Akinek a feje tetejére teszem a kezem, az közepes, azaz normál hangerővel mond egy szót. Akinek a hátára teszem a kezem, az mond hangosan egy szót. A középen álló tanulónak ki kell találni honnan hallotta a szót, illetve mi volt maga a szó. Helyes felismerés esetén a két tanuló helyet cserél.

Megjegyzés: A szavak egy adott óra anyagához, témákhoz, eseményekhez, személyekhez, időponthoz is kapcsolódhatnak.

Variációk: Egyéni formában a felvett hanganyag lejátszása fülhallgatóval, és a megfelelő témákhoz történő csoportosítás történik írásban. További lehetőség középiskolában akár, hogy valaki mond egy fogalmat, ha a középen álló tanuló tudja honnan hallotta, akkor neki el kell mondani a fogalom-meghatározását. Ha jó a fogalom-meghatározás, helyet lehet cserélni. Lehet évszámokhoz helyet, személyt, eseményt is kapcsolni stb.. Felső tagozatban és középiskolában is akár lehet bonyolítani úgy, hogy jobb váll – évszámot mond, bal váll-helyszínt.

Történelem tárgyhoz kapcsolódóan szavak:

Felső tagozat 7. osztály

George Washington	Az USA első elnöke volt.
Voltaire, Jean-Jacques Rousseau	A francia felvilágosodás nagy alakjai.
Robespierre	A francia jakobinusok vezetője.
James Watt	A gőzgép feltalálója.
Stephenson	A gőzmozdony feltalálója.
Fulton	A gőzhajó feltalálója.
Bonaparte Napóleon	Franciaország császára a 19. században.
Mária Terézia	Habsburg császárnő. Uralkodására jellemző a felvilágosult abszolutizmus.
gróf Széchenyi István	„A legnagyobb magyar”; A reform mozgalom elindítója, képviselője. Batthyány-kormány egyik minisztere.
Kossuth Lajos	Reformkor jeles képviselője. Batthyány-kormány egyik minisztere. Védegylet megalapítója.
Kazinczy Ferenc	A magyar nyelv megújítója.
Deák Ferenc	„A haza bölcse”. A kiegyezés előkészítője. A Batthyány-kormány egyik minisztere.
gróf Batthyány Lajos	Az első felelős miniszterelnök.
Bismarck	„Vaskancellár”

Középiskola: 9. osztály

polyteizmus	Többistenhit.
polisz	A legmagasabb szintű szervezeti egység, azaz városállam az ókori Görögországban.
démosz	A parasztokból, a kézművesekből, iparosokból és kereskedőkből álló szervezet, amely az i.e. 6. századtól az Athénból meginduló gyarmatosítások révén jött létre.
demokrácia	Kleiszthenész államszervező tevékenységéből kifolyólag a hatalom birtokosa a népgyűlés lett. Az athéni nép tehát önmagát kormányozta.
hellenizmus	A Földközi-tenger környékén élő népek történetének és kulturális fejlődésének Nagy Sándor hódításaitól az utolsó hellenisztikus állam, Egyiptom bukásáig terjedő szakasza. Görög műveltség jelentős.
triumvirátus	Három ember szövetségét jelenti. Első triumvirátus: Pompeius, Crassus és Julius Ceasar. Második triumvirátus: Antonius, Octavianus és Lepidus.
provincia	A Római Birodalomhoz tartozó, Itálián kívüli tartományok neve.
limes	A Római Birodalom védelmét szolgáló, a császárkorban létesített határvonal.
colonus	A Római Birodalomban személyileg szabad személyek, de a földbirtokosoknak különféle szolgáltatásokkal tartozó földbérlők.
dominátus	A principátusszal szemben a római császárok önkényuralmi rendszere.
kereszténység	Egyistenhívő vallás.
verduni szerződés	843-ban aláírták a verduni szerződést, amelyben Nagy Károly birodalmát három részre osztották fel.

20 Auditív mátrix

Célcsoport: felső tagozat-középiskola

Fejlesztendő terület: *auditív észlelés, figyelem, emlékezet*

Tantárgyi koncentráció: bármelyik tantárgy

Forma: egyéni és csoportos

Készítette: Csabai Renáta

Származás: saját készítés

Variációk: A szavak tetszőlegesen válogathatók tantárgyak és témakörök szerint. Lehet olvasmányok szavai, nyelvtani anyag, történelmi események, témaegységek, történelmi személyek, évszámokkal, megtanulandó vers- szöveg szavai. A mátrix elemeit és a szavak számát lehet növelni.

Feladat leírása: Mindegyik szín egy témakört/csoportot jelent. A hallott szavakat kell a színekhez rendelni, melyet a megfelelő tárgyhöz/képhez/eseményhez kell helyezni.

Sorolt szavak: London, földalatti közlekedés, nemzeti nyelv, Párizs, divat, Mándy Iván. Eiffel-torony, Garibaldi, Szép Ilonka, vörös inges, Kossuth Lajos hírlapírói tevékenysége. Versailles, egységes Német Császárság, Amerika, vasutak építése, bölényvadászat, Henry Ford, gépkocsi. Észak-és Dél polgárháborúja, Mikor az utcán átment a kedves. Edison, fonográf, izzólámpa, Ferenc József, önkényuralmi rendszer, Osztrák-Magyar kiegyezés, Osztrák-Magyar Monarchia, a két dualista állam megszületése, nyelvújítás, Gyarmati Fanni. Kazinczy Ferenc, Petőfi Sándor részvétele a forradalom-és szabadságharcban. hölgy olvasóknak szánt divatlapok, Életképek., János Vitéz, Kölcsey Ferenc, Csokonai, Huszt, Hymnus, Vörösmarty Mihály, Ferenc Ferdinánd megölése Szarajevóban. Szózat, Petőfi Sándor, Csokonai, XIX. század költői, Nemzeti dal, gyors óceánjáró gőzhajók, Henry Ford, gépkocsi, motorhajtású, kormányozható repülőgép, elektromos távírók, vezetékes telefon, a Hét krajcár. fegyverkezési verseny, antant hatalmak, központi hatalmak, az I. világháború kitörése, Oroszország, bolsevikok vezetője, Lenin. békeszerződés, új államok létrejötte, József Attila, epigramma, időmértékes verselés, életkép, szerelmes vers, Radnóti Miklós, Tétova óda, emelkedett hangú, magasztos tárgyú lírai műfaj, munkaszolgálat, zsidó származás, , Csutak és a szürke ló, ifjúsági regény, párbeszéd, kulcsjelenete, Móricz Zsigmond, , novella

Színkód: kék – történelem, narancssárga – irodalom.

Témakör: 19. századi kép, 20. századi kép

	Történelem	Irodalom
19. század 	• London, földalatti közlekedés • Párizs, divat, Eiffel-torony • Garibaldi, vörös inges • Versaille, egységes Német Császárság • Amerika, vasutak építése, bőlényvadászat • Észak-és Dél polgárháborúja • Edison, fonográf, izzólámpa • Ferenc József, önkényuralmi rendszere • Osztrák-Magyar kiegyezés • Osztrák-Magyar Monarchia, a két dualista állam megszületése.	• nemzeti nyelv, nyelvújítás, Kazinczy Ferenc • Petőfi Sándor részvétele a forradalom-és szabadságharcban • Kossuth Lajos hírlapírói tevékenysége • hölgy olvasóknak szánt divatlapok, Életképek. • János Vitéz • Kölcsey Ferenc, Csolnokon, Huszt, Hymnus • Vörösmarty Mihály, Szózat, Szép Ilonka. • Petőfi Sándor, Csokonai, XIX. század költői, Nemzeti dal

	Történelem	Irodalom
20. század 	- gyors óceánjáró gőzhajók - Henry Ford, gépkocsi - motorhajtasú, kormányozható repülőgép - elektromos távírók, vezetékes telefon - fegyverkezési verseny - antant hatalmak, központi hatalmak - Ferenc Ferdinánd megölése Szarajevóban, az I. világháború kitörése. - Oroszország, bolsevikok vezetője, Lenin. - békeszerződés, új állomok létrejötte	- József Attila, epigramma, időmértékes verselés, Mikor az utcán átment a kedves, életkép, szerelmes vers - Radnóti Miklós, Tétova óda, emelkedett hangú, magasztos tárgyú lírai műfaj, Gyarmati Fanni, munkaszolgálat, zsidó származás - Mándy Iván, Csutak és a szürke ló, ifjúsági regény, párbeszéddek, kulcsjelenetek - Móricz Zsigmond, a Hét krajcár, novella

21 Hányszor hallod?

Célcsoport: felső tagozat-középiskola.

Fejlesztendő terület: *auditív észlelés, figyelem, emlékezet*

Tantárgyi koncentráció: bármelyik tantárgy

Forma: egyéni és csoportos

Készítette: Csabai Renáta

Származás: saját készítés

Feladat leírása: Hallgasd meg a szöveget, jegyezd meg hányszor hallod az adott szót a szövegben. Felső tagozatban kártyát vesz ki, mikor hallja az észlelni kívánt szót, középiskolában pedig megőrzi emlékezetében.

Variációk: A szavak és a szövegek tetszőlegesen válogathatók tantárgyak és témakörök szerint. Lehet olvasmányok szavai, földrajzi, kémiai, fizikai nyelvtani anyag, történelmi események, témaegységek, történelmi személyek, évszámokkal, megtanulandó vers- szöveg szavai. A szavak és a mondatok számát lehet növelni. Akár fülhallgatóval is végezhető az előzetesen felvett hanganyag, papír alapon pedig végezheti a tanuló a feladat megoldását.

Keresett szó: kiegyezés (11)

Felolvasott szöveg: Ferenc József tudta, hogy a birodalom problémáit meg kell oldani, mind kiegyezés, gazdasági és politikai, kiegyezés szempontjából. A magyarokkal való kapcsolat rendezésétől, kiegyezés, remélte az államadósság csökkentését és kiegyezés, a birodalom szilárdságának helyreállítását. Kiegyezés, ez abból az okból volt fontos, hogy kiegyezés, hogy az Habsburg kiegyezés Birodalom megőrizhesse helyet kiegyezés Európa nagyhatalmai között. Magyarország reménye kiegyezés a függetlenségre elveszett. A szabadságharc miatt kiegyezés kimerült gazdaságilag. A kiegyezéstől nyugalmat és fejlődést remélt Magyarország.

Keresett szó: fegyverkezés (8), antant (7)

Felolvasott szöveg: Oroszország igyekszik kiterjeszteni hatalmát, fegyverkezés a Balkánra és fegyverkezés megvédeni az ott élő szláv népeket. Valódi céljuk, antant, hogy elérjék a Földközi-tenger térségét. Az Osztrák fegyverkezés Magyar antant Monarchia is a Balkán térséget szerette volna megkaparintani, antant, mint kárpótlást, illetve fegyverkezés, megakadályozni az orosz befolyás erősödését a határaikhoz fegyverkezés közeli területeken. Ezekből az okokból, antant, kifolyólag az Osztrák-Magyar Monarchia fegyverkezés, megszállta és magába antant olvasztotta a szomszédos fegyverkezés Bosznia-Hercegovinát. Eme lépések következményei antant, hogy a Balkán terület fegyverkezés Európa puskaporos hordója lett, fegyverkezés, vagyis a nagyhatalmak ütközőpontja antant lett.

22 Hallj és gyűjts!

Célcsoport: felső tagozat-középiskola.

Forma: egyéni és csoportos.

Fejlesztendő terület: auditív észlelés, figyelem, emlékezet

Tantárgyi koncentráció: bármelyik tantárgy

Készítette: Csabai Renáta

Származás: saját készítés

Feladat leírása: Különböző színű kártyák vannak elhelyezve a teremben. Szavakat fogsz hallani, amikor hallod az o hangot, vedyél fel egy kék színű kártyát.

Variációk: A színek variálhatóak és igazíthatóak egységek, fogalmak, helyszínek, nevek, témák csoportjához. Pl.: kék kártya – magánhangzók, piros kártya – zöngés mássalhangzó, zöld kártya – zöngétlen mássalhangzó. Lehet differenciálni is, hogy egyszerre két hangra is figyeljen, és annak megfelelően válogassa össze a színeket a tanuló. A játék végén gyűjthet a témához stb. tartozó szavakat.

Megjegyzés: A szavak és a szövegek tetszőlegesen válogathatók tantárgyak és témakörök szerint. Lehet olvasmányok szavai, földrajzi, kémiai, fizikai nyelvtani anyag, történelmi események, témaegységek, történelmi személyek, évszámokkal, megtanulandó vers- szöveg szavai. A szavak és a mondatok számát lehet növelni. Akár fülhallgatóval is végezhető az előzetesen felvett hanganyag, papír alapon pedig végezheti a tanuló a feladat megoldását.

Feladat:

Kék színű kártya: Arany János élete (10) (22)

Felolvasott szavak: Nagyszalonta, község, Debrecen, város, kollégium, tanuló, színész, kitérő, hivatal, állás, Toldi, Petőfi, barátság, toll, levelezés, olvasmány, szabadságharc, szolgálat, család, László, Nagykőrös, tanár, akadémia, Kisfaludy, Pest, irodalom, szervező, főtitkár, kortárs, vélemény, utókor, példa.

Felolvasott szöveg: A titokzatos költőnk Nagyszalontán született, az akkori Bihar megyei községben. Ifjúkorában a debreceni református kollégium tanulója lett. A diákévek után próbálkozott színészzel, de inkább hazatért szülővárosába, ahol hivatali állást vállalt. A Toldi megírásával elnyerte Petőfi barátságát. Levelezést folytattak, amíg Petőfi a katonai szolgálatát teljesítette a szabadságharcban. Családjaik közel kerültek egymáshoz, Petőfi a keresztfiához Lászlóhoz verset is írt. A harc bukása után a Toldi írója tanárként dolgozott Nagykőrösön, majd a Tudományos Akadémia tagja és később titkára is lett, ezért Pestre költözött. Irodalmi élet meghatározó alakjává vált kortársai és az utókor számára is.

23 Figyeld meg játék!

Feladat: Figyeld meg, mi látható a feladatlapon! Válaszolj a kérdésekre!

Célcsoport: felső tagozat-középiskola

Fejlesztendő terület: vizuális észlelés, figyelem, emlékezet

Tantárgyi koncentráció: bármelyik tantárgy

Forma: egyéni és csoportos.

Készítette: Csabai Renáta

Származás: saját készítés

Megjegyzés: A feladatlapon az elemek száma növelhető és különböző elemekkel bővíthető korosztály és tantárgyi koncentráció szerint. A feladat összevonható a vizuális emlékezet fejlesztésével is. Például 1 percig nézheti a tanuló, emlékezetből próbáljon válaszolni a kérdésekre. Középiskolában rajzolják le emlékezetből. A válaszadás történhet írásban és szóban is.

Variációk: Lehet versenyeztetni a tanulókat, aki hamarabb válaszol a kérdésre, az kapja a pontot. Aki a legtöbb ponttal rendelkezik, az nyer. A nyertesé a megbeszélte jutalom pl.: a következő játékot a nyertes választja meg, vagy épp ő vezeti játékot stb.

Feladatlaphoz kapcsolódó kérdések:

Rávezető kérdések:

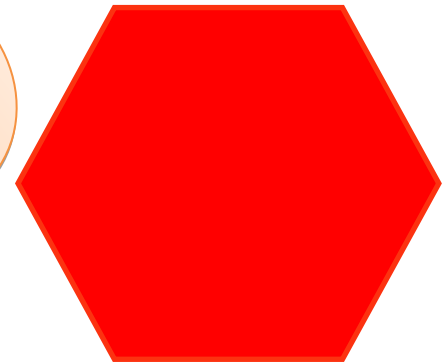
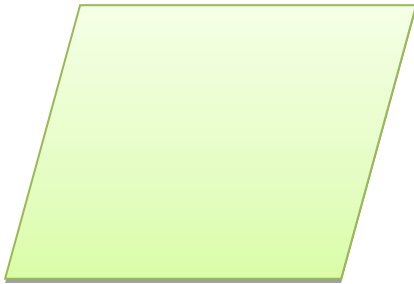
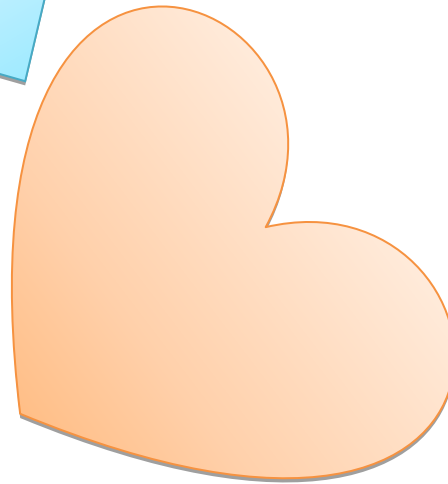
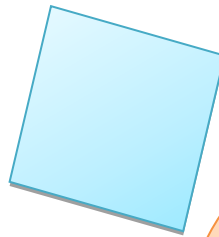
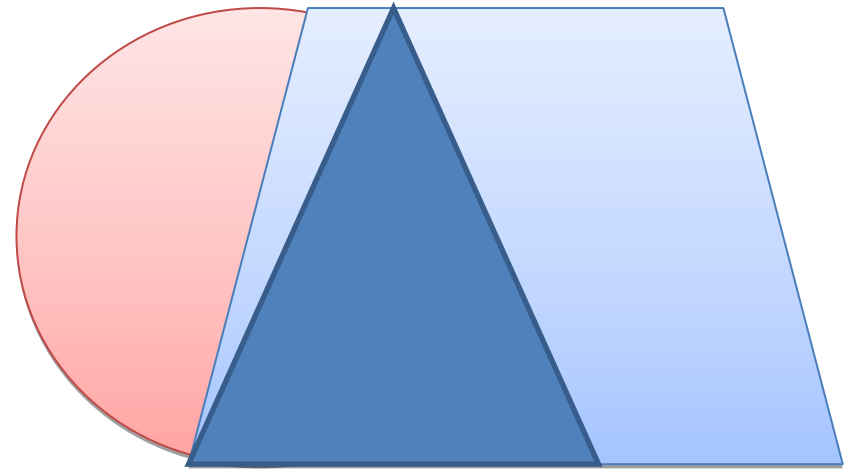
1. Van-e rajta háromszög/négyzet/rombusz/csillag/szív/téglalap/trapéz/hatszög, kör?
2. Van-e rajta zöld/kék/piros/citromsárga/lila/fekete/rózsaszín/barna/narancssárga színű elem?
3. Van-e rajta zöld/kék/piros/sárga/lila/fekete/rózsaszín/barna/narancssárga háromszög/négyzet/rombusz/csillag/szív/téglalap/trapéz/hatszög, kör?
4. Van-e rajta kicsi/közepes/nagy világos/sötét zöld/kék/piros/sárga/lila/fekete/rózsaszín/barna/narancssárga háromszög/négyzet/rombusz/csillag/szív/téglalap/trapéz/hatszög, kör?
5. Van-e olyan, ahol többször szerepel háromszög/négyzet/rombusz/csillag/szív/téglalap/trapéz/hatszög, kör? Hányszor?

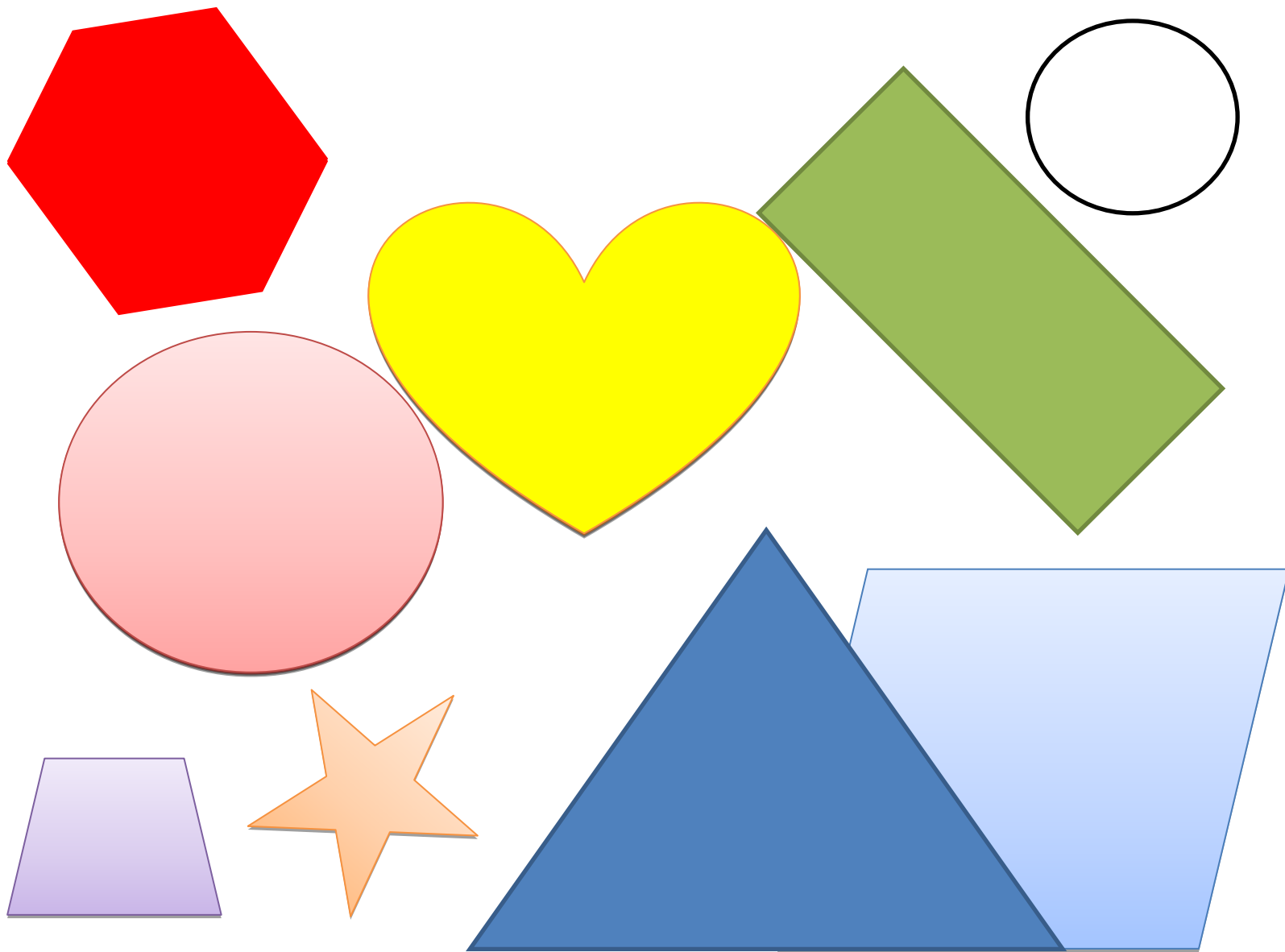
6. Van –e olyan ahol lent/középen/fent/ szerepel a háromszög/négyzet/rombusz/csillag/szív/téglalap/trapéz/hatszög, kör?
7. Van-e olyan, ahol a lap jobb/bal oldalán szerepel a háromszög/négyzet/rombusz/csillag/szív/téglalap/trapéz/hatszög, kör?
8. Van-e olyan ahol a körben/ háromszögben/ trapézban/ rombuszban/négyzetben/téglalapban/ csillagban/szívben/hatszögben egy másik geometriai elem látható? Melyik az az elem?
9. Van-e olyan, ahol a kört/háromszöget/trapézt/ rombuszt/négyzetet/téglalapot/csillagot/szívet/hatszöget egy másik geometriai elem részben/szinte teljesen elfed? Melyik az az elem?
10. Van-e olyan háromszög/négyzet/rombusz/csillag/szív/téglalap/trapéz/hatszög, kör, ami határolja magát egy másik geometriai elemmel? Ha igen, melyek azok? Mikkel?

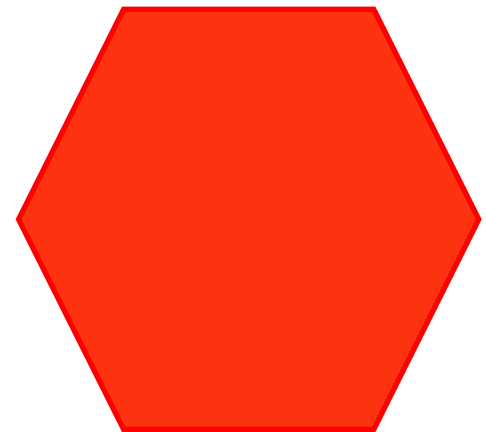
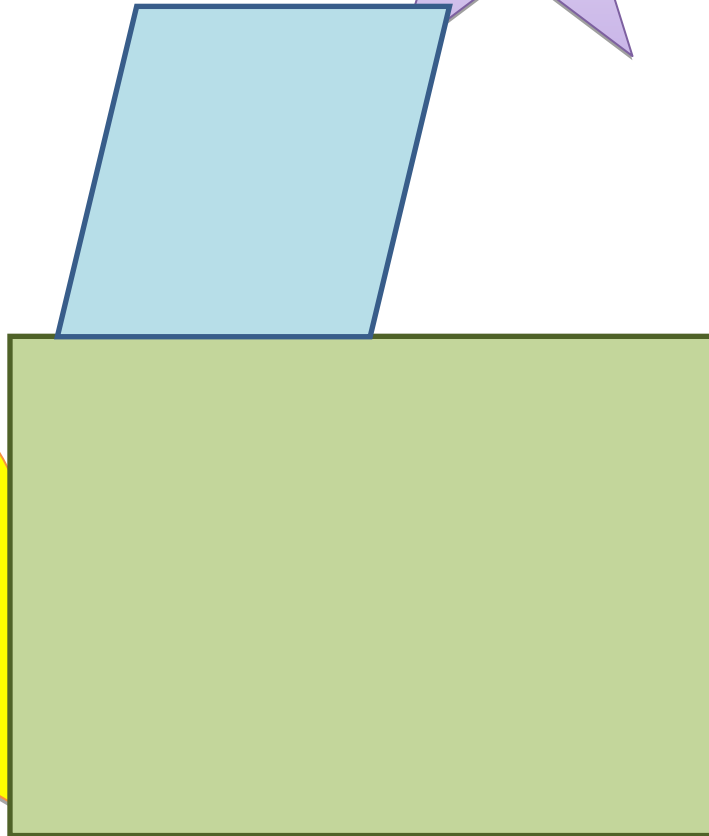
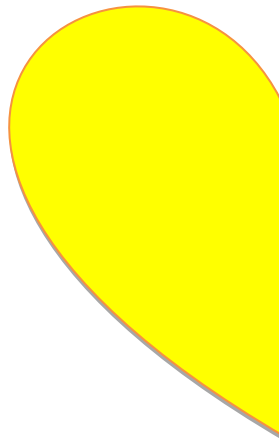
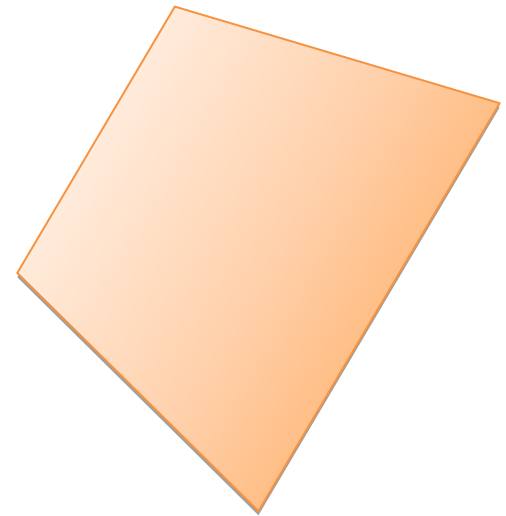
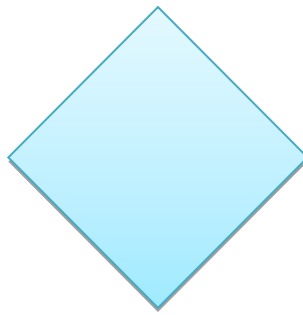
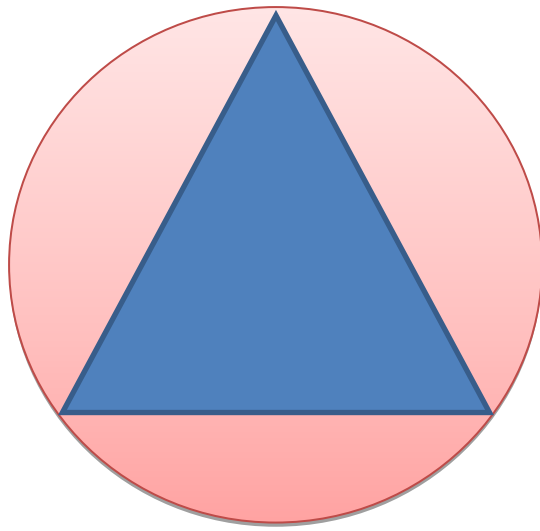
További kérdések:

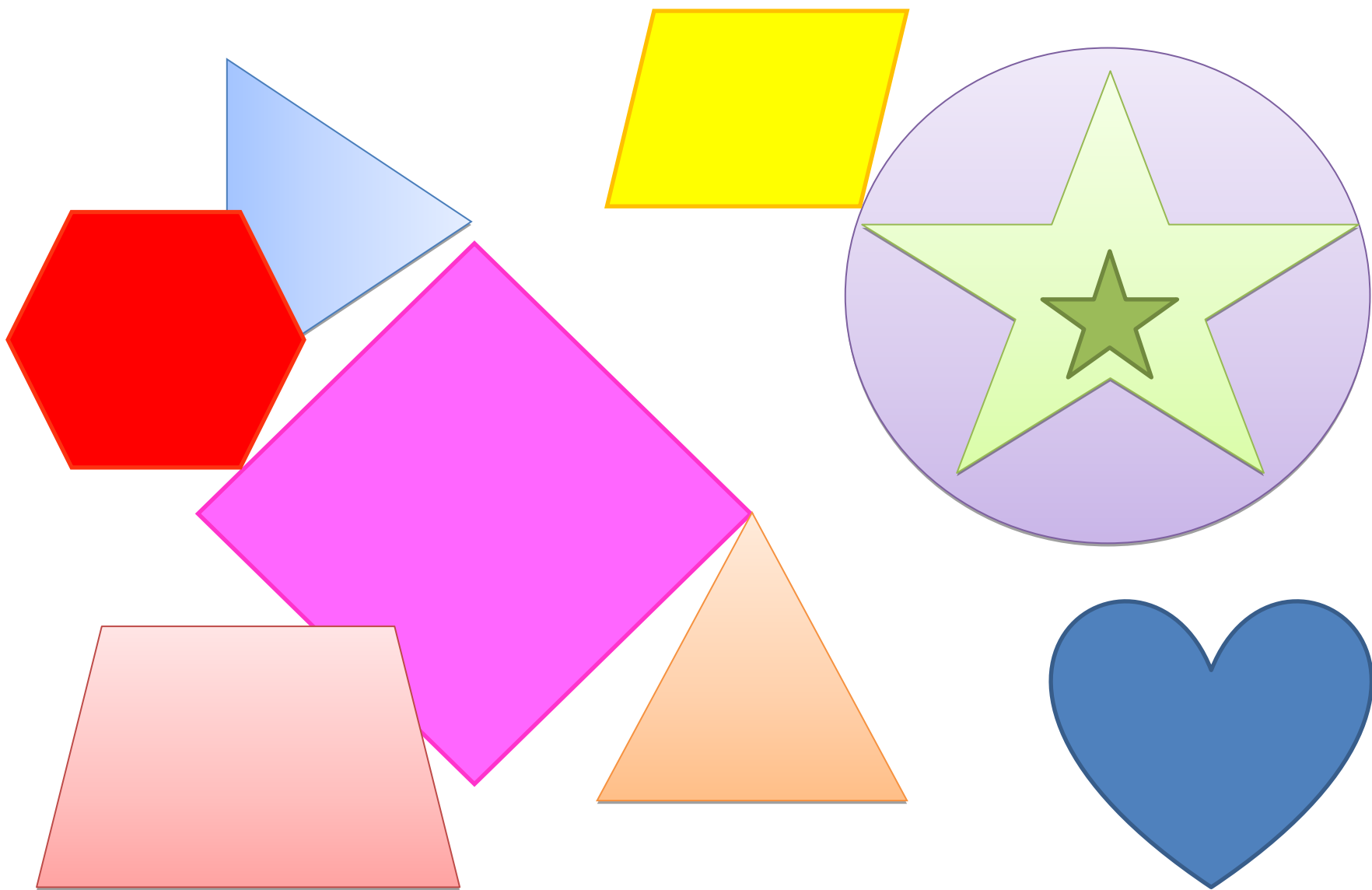
1. Kinél van olyan, ahol a háromszög/négyzet/rombusz/csillag/szív/téglalap/trapéz/hatszög, kör az zöld/kék/piros/citromsárga/lila/fekete/rózsaszín/barna/narancssárga színű?
2. Kinél van olyan, ahol háromszög/négyzet/rombusz/csillag/szív/téglalap/trapéz/hatszög, kör határos/érintkezik háromszöggel/négyzettel/rombuszsal/csillaggal/szívvvel/téglalappal/hatszöggel, körrel, trapézzal?
3. Kinél van olyan, ahol a háromszög/négyzet/rombusz/csillag/szív/téglalap/trapéz/hatszög, kör részben/szinte teljesen fed egy másik geometriai elemet? Melyek azok az elemek?
4. Kinél van olyan, ahol körben/ háromszögben/ trapézban/ rombuszban/négyzetben/téglalapban/ csillagban/szívben/hatszögben egy másik geometriai elem látható?

5. Kinél nincs olyan, ahol a
háromszög/négyzet/rombusz/csillag/szív/téglalap/trapéz/hatszög, kör az
zöld/kék/piros/citromsárga/lila/fekete/rózsaszín/barna/narancssárga színű?
6. Kinél nincs olyan, ahol körben/ háromszögben/ trapézban/
rombuszban/négyzetben/téglalapban/ csillagban/szívben/hatszögben
háromszög/négyzet/rombusz/csillag/szív/téglalap/trapéz/hatszög lenne?
7. Kinél nincs olyan, ahol a
háromszög/négyzet/rombusz/csillag/szív/téglalap/trapéz/hatszög, kör részben/szinte
teljesen fedi a kört/háromszöget/trapézt/
rombuszt/négyzetet/téglalapot/csillagot/szívet/hatszöget?
8. Kinél nincs olyan, ahol
háromszög/négyzet/rombusz/csillag/szív/téglalap/trapéz/hatszög, kör
határos/érintkezik
háromszöggel/négyzettel/rombusszal/csillaggal/szívvél/téglalappal/hatszöggel, körrel,
trapézzal?

24 Mi változott?

Célcsoport: felső tagozat és középiskola

Fejlesztendő terület: vizuális észlelés, figyelem, emlékezet

Tantárgyi koncentráció: bármelyik tantárgy

Forma: egyéni és csoportos

Készítette: Csabai Renáta

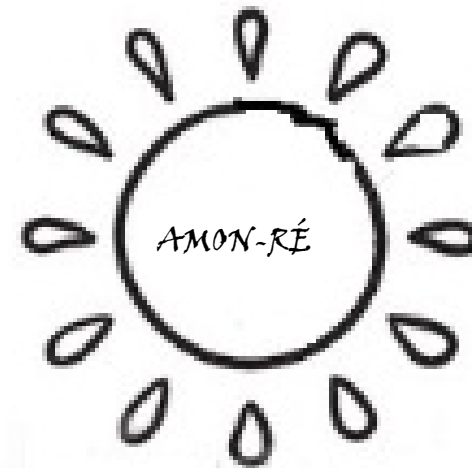
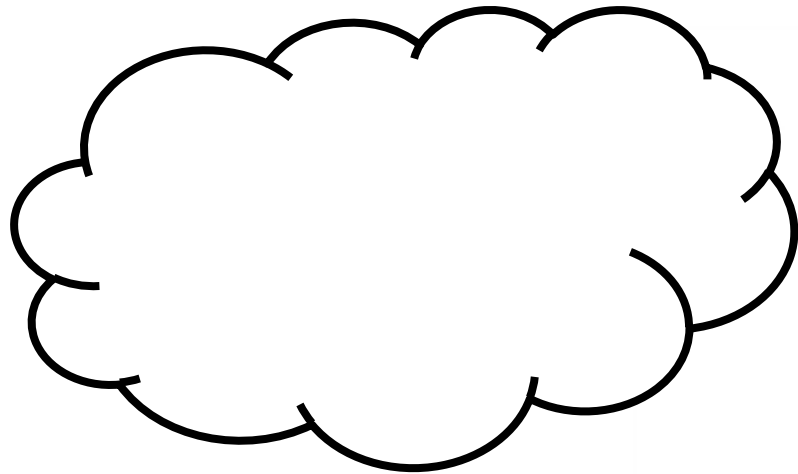
Származás: saját készítés

Feladat leírása: Nézd meg alaposan a lapot. A lapok gazdát cserélnek és mindenki változtat rajta valamit úgy, hogy a másik ne lássa. Egy kép a tanárnál marad eredeti változatban. Mondd meg mi változott! Hol?

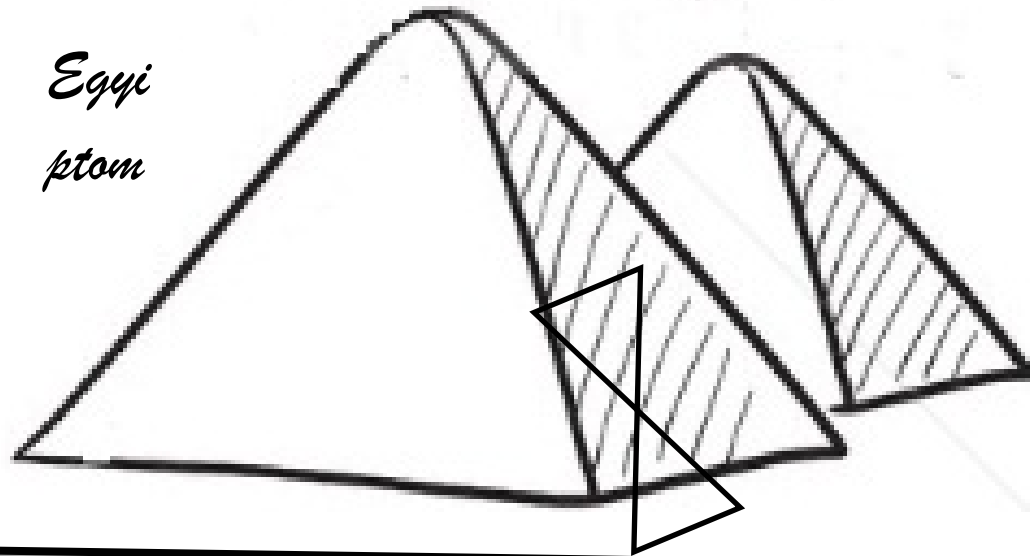
Megjegyzés: Az elemek számának növelésével, a hozzátoldások formájával és az idő beszabályozásával a nehézségi fok variálható.

Variáció: lehet a rajz, kép kiegészítése, kiszínezése, átírása, radírozása, lefestése stb, lehet egy vagy több változtatást is végezni rajta tantárgyi koncentráció függvényében. Lehet hozzáírni egy szót, számot. A szóhoz toldalékokat, ragokat, képzőket rakni. Az emlékezet bevonásával a végén megkérhetjük a tanulókat, sorolják el az összes megváltoztatott dolgot.

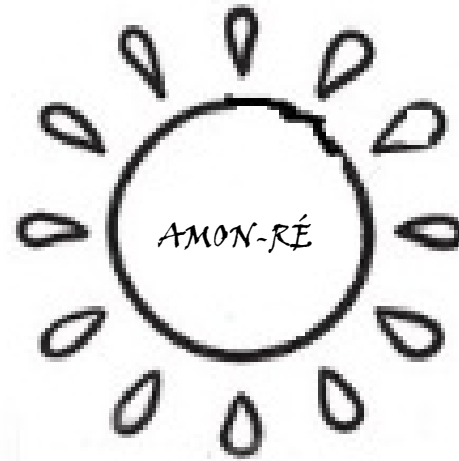
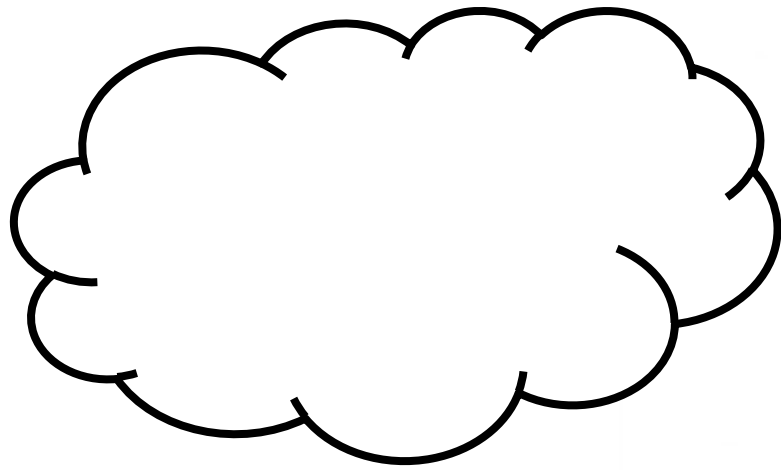
Példa: A feladatlap a történelem órához kapcsolódik.

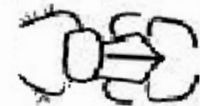
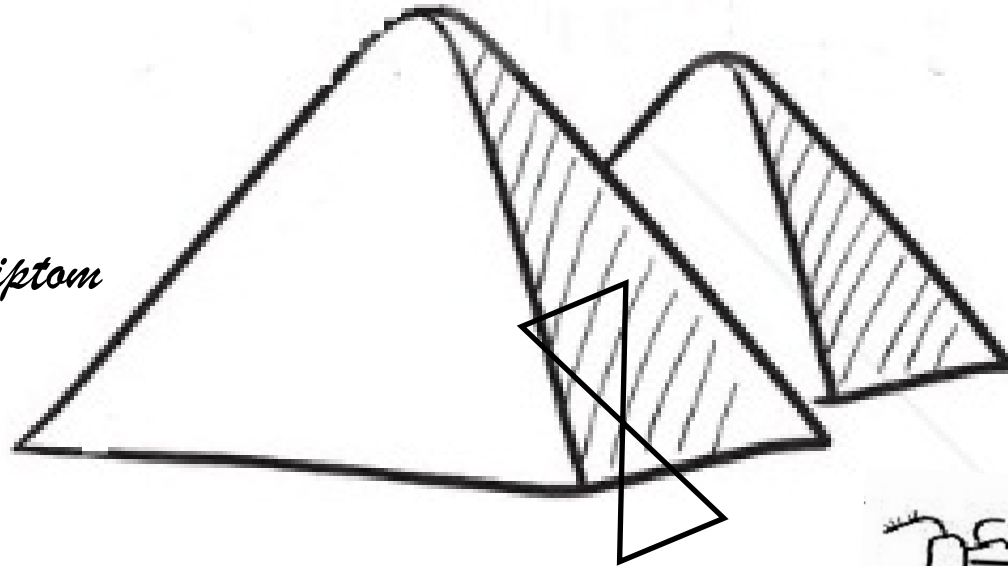
*Egyi
ptom*

Nilas

Egyptom

25 Hol és mit látsz?

Célcsoport: felső tagozat és középiskola.

Fejlesztendő terület: vizuális észlelés, figyelem, emlékezet

Tantárgyi koncentráció: bármelyik tantárgy

Forma: egyéni és csoportos.

Készítette: Csabai Renáta

Származás: saját készítés

Eszköz: lézertoll, zseblámpa

Feladat: Kövesd a fényt, mondd meg, hol látod? Mire mutat? Kövesd a fény útját és mondd meg mit rajzoltam, írtam vele?

Variáció: Először lehet úgy egy számot, hogy a táblán lévő számok közül egyet át írok, utána már lehet applikáció nélkül is. Lehet vele számot, betűt, szókezdeteket szógyűjtéshez, szavakat stb. írni, fokozatosan bővítve az elemek és a hangok számát, tantárgyi koncentrációhoz kapcsolva.

Felíráshoz ötletek:

Számok írása: 0, 1, 2, 3... ∞

Hangok: a, á, b, c...zs.

Szótagok: ab, áb, eb...zsű.

Forma: hatszög, háromszög, kör, négyzet, rombusz, téglalap, trapéz stb.

Szavak: háromszög, kör, téglalap, trapéz stb.

26 Találd ki, mire gondolok?

Célcsoport: felső tagozat és középiskola

Forma: egyéni és csoportos

Fejlesztendő terület: vizuális észlelés, figyelem, emlékezet

Tantárgyi koncentráció: bármelyik tantárgy

Készítette: Csabai Renáta

Származás: saját készítés

Feladat: Nézd meg alaposan a képet, majd találd ki melyik szóra, kifejezésre gondolok? Párosítsd a jelentéssel!

Variáció: Alsó tagozatban lehet betű, forma, szám stb. is természetesen. Felső tagozatban szavak, szóösszetételek, szókapcsolatok, fogalmak, évszámok, helyszínek, személyek stb. is lehetnek. Középiskolában rokon értelmű szavak, idegen szavak és kifejezések, szó és jelentése párosítással stb. is lehet bővíteni.

Megjegyzés: Az első példában a formák bemutatása történik, amelyek ötletadásként szolgálnak. A másodikban 8. osztályos történelmi anyaghoz kapcsolódó feladat.

Első példa:

IRÁNYÍTÁS NÉLKÜLI ÁLLAPOT

ANARCHIA

IRÁNYÍTÁS NÉLKÜLI ÁLLAPOT

ANARCHIA

IRÁNYÍTÁS NÉLKÜLI ÁLLAPOT

ANARCHIA

IRÁNYÍTÁS NÉLKÜLI ÁLLAPOT

ΑΝΑΡΧΙΑ

IRÁNYÍTÁS NÉLKÜLI ÁLLAPOT

ANARCHIA

IRÁNYÍTÁS NÉLKÜLI ÁLLAPOT

ANARCHIA

IRÁNYÍTÁS NÉLKÜLI ÁLLAPOT

ANARCHIA

IRÁNYÍTÁS NÉLKÜLI ÁLLAPOT

~~A~~_N A R c H I ~~A~~

IRÁNYÍTÁS NÉLKÜLI ÁLLAPOT

ANARCHIA

IRÁNYÍTÁS NÉLKÜLI ÁLLAPOT

Feladat:

DEKÁZIÓ

FELÜLVIZSGÁLAT

GULAG

MUNKATÁBOR A SZOVJETUNIÓBAN

KULÁK

GAZDAG PARASZT

NEACÓ

**A PÉNZ ROMLÁSA,
ELÉRTÉKTELENEDÉSE.**

KONCEPCIÓS PER

**ELŐZETESEN MEGTERVEZETT,
KOHOLT VÁDAKRA ALAPOZOTT**

GESTAPO

NÉMET TITKOS ÁLLAMRENDŐRSÉG

STANISLAV

**VÉSZHELYZETBEN ALKALMAZHATÓ
RÖGTÖNÍTÉLŐ BÍRÓSÁG.**

ANTISZEMITA

ZSIDÓELLENES

GETTÓ

ZSIDÓK SZÁMÁRA ELKÜLÖNÍTETT
LAKÓNEGYED.

~~H~~₀ L O c A u ~~S~~_T

A NÉMET FASIZMUS TÖREKVÉS TELJES
NÉPCSOPORTOK, ELSŐSORBAN A
ZSIDÓK ELKÜLÖNÍTÉSÉRE

BLOKAD

OSTROMGYŰRŰ

27 Kereső játék

Célcsoport: felső tagozat és középiskola.

Forma: egyéni és csoportos.

Forma: egyéni és csoportos

Fejlesztendő terület: vizuális észlelés, figyelem, emlékezet

Tantárgyi koncentráció: bármelyik tantárgy

Készítette: Csabai Renáta

Származás: saját készítés

Feladat: Keresd meg az eldugott tárgyat/eszközt/borítékot/szócsíkot!

Megjegyzés: Cél, hogy az eldugott tárgy/csík minél jobban olvadjon bele a környezetbe.

Variáció: Tanuló is elhelyezheti a csíkot, illetve ők is írhatnak otthon házi feladatként pl.: fogalmat fogalommagyarázattal, évszám-helyszínnel stb. Alsó tagozatban lehet tárgyak, képek keresése, élesebb kontraszt. Felső tagozatban lehet tárgyak, képek, szavak keresése. Középiskolában kifejezések, képek, párok keresése és párosítása, párok keresése az adott tantárgyhoz kapcsolódóan.

Feladatlap:

Téma: nagy földrajzi felfedezések

Témához kapcsolódó tárgyak: iránytű, térkép, selyem, porcelán, fűszerek, gyömbér.

Megjegyzés: A kategóriához kapcsolódó szavak, kifejezések egyszínűek

Feladat:

főfogalom - eszközök: ázsiai árucikkek: selyem, textil festék, keleti ékszerek, fűszerek, porcelán

főfogalom: a földrajzi felfedezést segítő tényezők – térkép, navigációs eszközök: iránytű, kvadráns, asztrolábium, a föld gömb alakú, új hajótípus: caravella

ki-mikor-mit: Bartolomeu Dias: 1487-ben elérte Afrika legdélebbi pontját, 1497-1498: Vasco da Gama a Jóreménység fokának megkerülésével első európaiként eljut Indiába, Kolumbusz Kristóf 1492 október 12.-én érkezett a mai Bahama-szigetekhez tartozó egyik sziget partjához àSan Salvador + felfedezte Kubát és Haitit, az új világrész első leírója

Amerigo Vespucci volta után neveztek el Amerikának, Fernando de Magellan: ők hajózták körül először a Földet

SELYEM	1847
TEXTIL FESTÉK	ELÉRI AFRIKA LEGDÉLIBB PONTJÁT
KELETI ÉKSZEREK	1497-1498
FŰSZEREK	VASCO DA GAMA
PORCELÁN	JÓREMÉNYSÉG-FOK MEGKERELÜSE → INDIA
TÉRKÉP	1492. OKTÓBER 12.
IRÁNYTŰ	KOLUMBUSZ KRISTÓF
KVADRÁNS	BAHAMA-SZIGETEK → „AMERIKA FELFEDEZÉSE” ÉS AZ ÚJ VILÁGRÉSZ ELSŐ LEÍRÓJA
ASZTROLÁBIUM	1507-TŐL
A FÖLD GÖMB ALAKÚ	AMERIGO VESPUCCI
CARAVELLA	AMERIKA ELNEVEZÉSE
BARTOLOMEU DIAS	1519
FERNANDO DE MAGELLAN	ELŐSZÖR HAJÓZTA KÖRBE A FÖLDET

28 Mit hallasz?

Célcsoport: alsó, felső tagozat

Forma: egyéni és csoportos

Fejlesztendő terület: *auditív észlelés, vizuális észlelés, figyelem, emlékezet*

Tantárgyi koncentráció: ének-zene

Készítette: Katona Brigitta

Származás: részben adaptált

Előkészületek, szükséges eszközök: néhány hangszer, vagy néhány hangkeltő tárgy (pl. téphető papír, nagyméretű fém olló, 2 db nagyobb kavics, számítógéphez való egér, sűrű fokú fésű, stb.)

Feladat leírása:

1. A tanár lerakja a hangszereket vagy hangkeltő tárgyakat az asztalra. Közösén megszólaltatják mindet, megbeszélik, hogy milyen hangja van, ismernek-e hasonló hangot adó tárgyakat. Pl. papírtépés, ollónyisszantás, két kavics összeütése, stb.

2. A tanulók becsukják a szemüket, ez alatt a tanár megszólaltatja valamelyiket. A tanulóknak meg kell mutatniuk, melyiket hallották.

3. A tanulók becsukják a szemüket, ez alatt a tanár egymás után megszólaltat két tárgyat. A tanulóknak meg kell mutatniuk, mely tárgyak hangját hallották. A tanulóknak a hallott sorrendben kell megnevezni a tárgyakat.

4. Az auditív észlelést összekapcsolva a vizuális észleléssel: amikor már ismerik és össze tudják kapcsolni a hangot a tárgyakkal, nehezíthetjük a feladatot. Minden tárgyhoz hozzárendelünk egy színt, amit a tárgyak alá helyezünk. Amikor a tárgyat megszólaltatjuk, a tanulóknak nem magát a tárgyat kell megnevezniük, hanem a hozzárendelt színt. A következő körben pedig már csak a színeket hagyjuk az asztalon. Színek helyett akár számokat, betűket, bármilyen szimbólumot párosíthatunk, de akár matematika órán műveleteket, vagy felsőbb osztályokban egész mondatokat is lehet.

Az auditív észlelésen túl a feladat nehezítésével több fejlesztendő területet is aktivizálhatunk: a vizuális és auditív memóriát, figyelmet, s a tantárgyakhoz kötődően a tananyag izgalmas gyakorlására is alkalmas.

29 Hol jár a hang?

Célcsoport: alsó, felső tagozat

Forma csoportos

Fejlesztendő terület: *auditív észlelés*, figyelem, emlékezet

Tantárgyi koncentráció: -

Készítette: Katona Brigitta

Származás: részben adaptált

Előkészületek, szükséges eszközök: kisebb befőttesüveg, benne apró fémtárgyak (pl. gemkapcsok). A feladat mozgásos jellege miatt nem árt, ha nagyobb tér áll a rendelkezésre, vagy a teremben a padokat oldalra húzzuk.

Feladat leírása:

1. A tanár vagy az egyik diák sétál a teremben, közben folyamatosan „zörög” a kezében lévő hangkeltő eszközzel. A többiek becsukott szemmel ülnek (vagy állnak), s a fülükkel próbálják követni, merre jár a hang. A hangoskodó egyszer megáll valahol, s a többieknek oda kell mutatni, ahol utoljára hallották a zörgést.
2. Nehezített változat: két hangkeltő eszköz hangját kell figyelnie a tanulóknak. A két tárgynak legyen teljesen más a hangja, pl. a másik eszköz lehet egy műanyag doboz, benne 2 szem dióval vagy gesztenyével.

30 Kövesd a kulcsot!

Célcsoport: alsó, felső tagozat

Forma: csoportos

Fejlesztendő terület: *auditív észlelés*, figyelem, emlékezet

Tantárgyi koncentráció: -

Készítette: Katona Brigitta

Származás: részben adaptált

Szükséges eszközök: egy nagyobb, több kulcsból álló kulcscsomó

Feladat leírása:

1. Az osztály körben ül, egyvalaki a kör közepén ül bekötött szemmel. A körben ülő tanulók egy kulcscsomót adogatnak körbe egymásnak. Nagyon óvatosan kell átadni, nehogy zajt keltsen, mert a középén ülő tanulónak azt kell megmondania, hol jár a kulcs. Izgalmas játék, nagyon fontos a csend, a fegyelem a sikerességhez.
2. Nehezített változat: nem egy, hanem két kulcscsomót vándoroltatunk körbe, s egyszerre kell megmondani mindkettő helyét.

31 Hangos vagy halk?

Célcsoport: alsó, felső tagozat

Forma: egyéni, vagy csoportos

Fejlesztendő terület: *auditív észlelés*, auditív differenciálás, figyelem, emlékezet

Tantárgyi koncentráció: -

Készítette: Katona Brigitta

Származás: részben adaptált

Feladat leírása:

A tanár egyszerűen hangokat ejt ki, szavakat vagy mondatokat mond. Ezeknek nem a tartalmát, hanem pl. a hangerejét kell észlelniük a tanulóknak. Előzetes megbeszélés alapján fognak mozgásválaszt adni a tanulók az adott hangerőre.

Pl. ha a tanár suttog, akkor mindenki megfogja a fülét, ha hangosan beszél, akkor a magasba emelik mindkét kezüket.

A feladatot lehet nehezíteni: többféle észlelési szempontot adhatunk a tanulóknak, amikhez többféle mozgást rendelünk. A hangerő mellett lehet játszani a hangmagassággal (magas-mély), vagy lehet a ritmusra (gyors-lassú) is feladatot adni. A legnehezebb ezek kombinációja, pl. hangosan, mély hangon szólal meg a tanár: a tanulók magasba emelik a kezüket és közben leguggolnak.

32 Kéz-zaj

Célcsoport: alsó, felső tagozat

Forma: egyéni vagy csoportos

Fejlesztendő terület: *auditív észlelés*, auditív differenciálás, figyelem, emlékezet

Tantárgyi koncentráció: -

Készítette: Katona Brigitta

Származás: részben adaptált

Szükséges eszközök: minden tanuló előtt ugyanolyan színkártya-csomag, mely 3 féle színből áll, és mindegyik színből tartalmaz több kártyát.

Feladat leírása:

A játék fokozatai nehézség szerint:

1. Előkészületek: a tanár bemutatja a feladatot. Hangkeltésre a saját kezét használja. Előre megbeszéli a tanulókkal, hogy az adott hanghoz milyen színt kapcsolnak. Pl. kopogás körömmel a padon – piros, kopogtatás a padon – kék, tenyér odaütése a padhoz – sárga. A kezével nem a pad tetején, hanem a pad lapjának alján kopog, hogy a tanulók ne lássák, csak hallják. Begyakorolják a hallott hangok és színek párosítását: egyetlen hangra egyetlen színt mutatnak, raknak maguk elé a tanulók.
2. A játékot variálhatjuk úgy is, hogy egymás után két hangot produkálunk, s a tanulóknak azt kell megmondaniuk, hogy egyforma vagy különböző hangot hallottak-e.
3. Egemás után két különböző kopogást végzünk, és a tanulóknak a hallott sorrendben kell a kapcsolódó színeket kirakni maguk elé.
4. Egemás után három különböző kopogást végzünk, és a tanulóknak a hallott sorrendben kell a kapcsolódó színeket kirakni maguk elé.
5. A tanár egy több hangból álló sort kopog le a tanulóknak (a fokozatosság betartásával), s azt a tanulóknak ki kell raknia színkártyákkal.

Színkártyák helyett használhatóak betűkártyák, számkártyák, tananyaghoz kötődő kifejezések, fogalmak, amiknek közben kérhetjük a magyarázatát is, így bármelyik tantárgy tananyagának gyakorlására is alkalmas a fejlesztő játék.

33 Feladatlap a változások megfigyelésére

Célcsoport: alsó, felső tagozat

Forma: egyéni

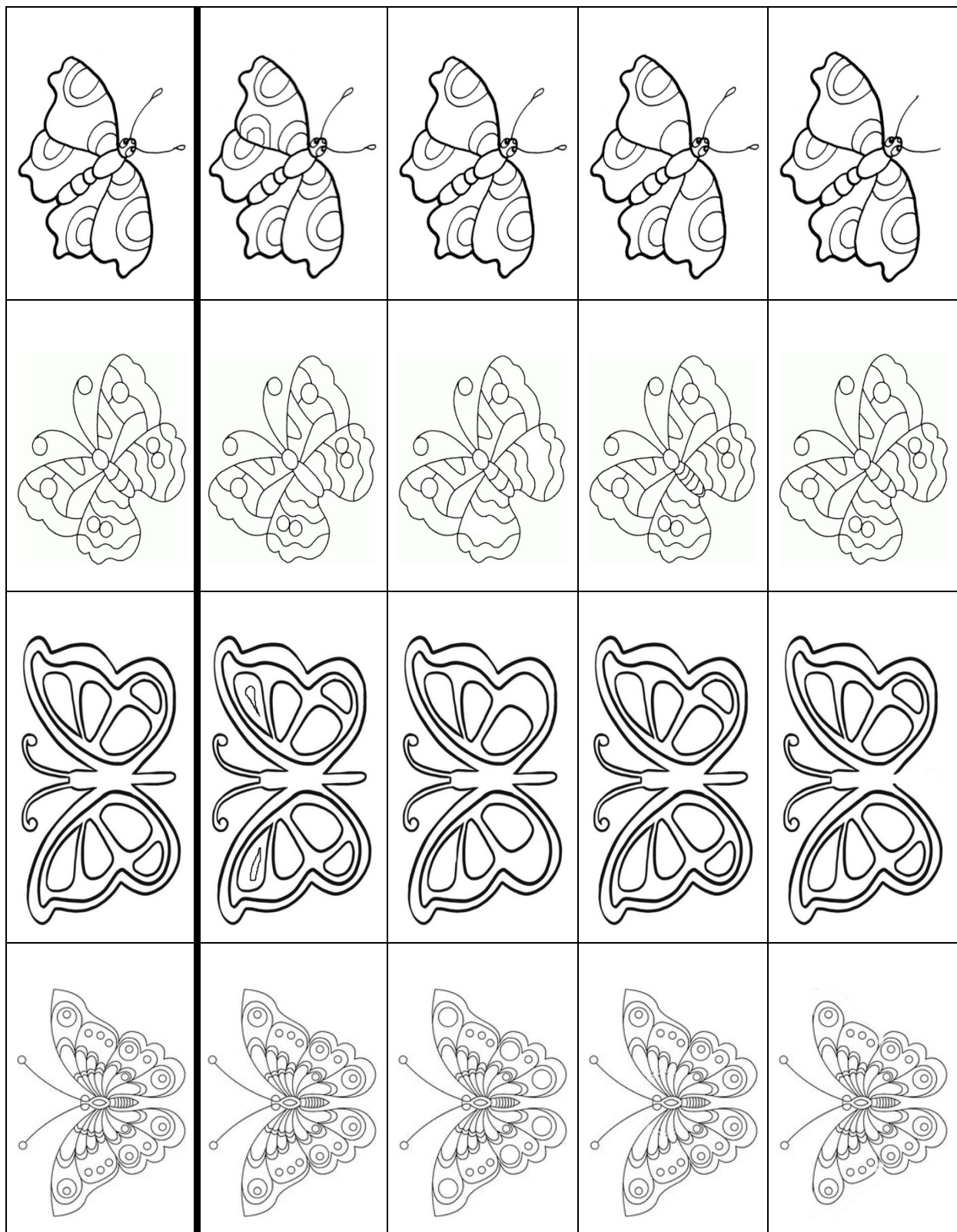
Fejlesztendő terület: vizuális észlelés, vizuális differenciálás, figyelem, emlékezet

Tantárgyi koncentráció: természetismeret

Készítette: Katona Brigitta

Származás: részben adaptált

Feladat leírása: A tanulónak mindegyik sorban meg kell keresnie az elsővel teljesen azonos lepkét.

Eredeti képek forrása: www.kifesto.eu, www.pinterest.com

34 Feladatlap a hiányok pótlására

Célcsoport: alsó, felső tagozat

Forma: egyéni

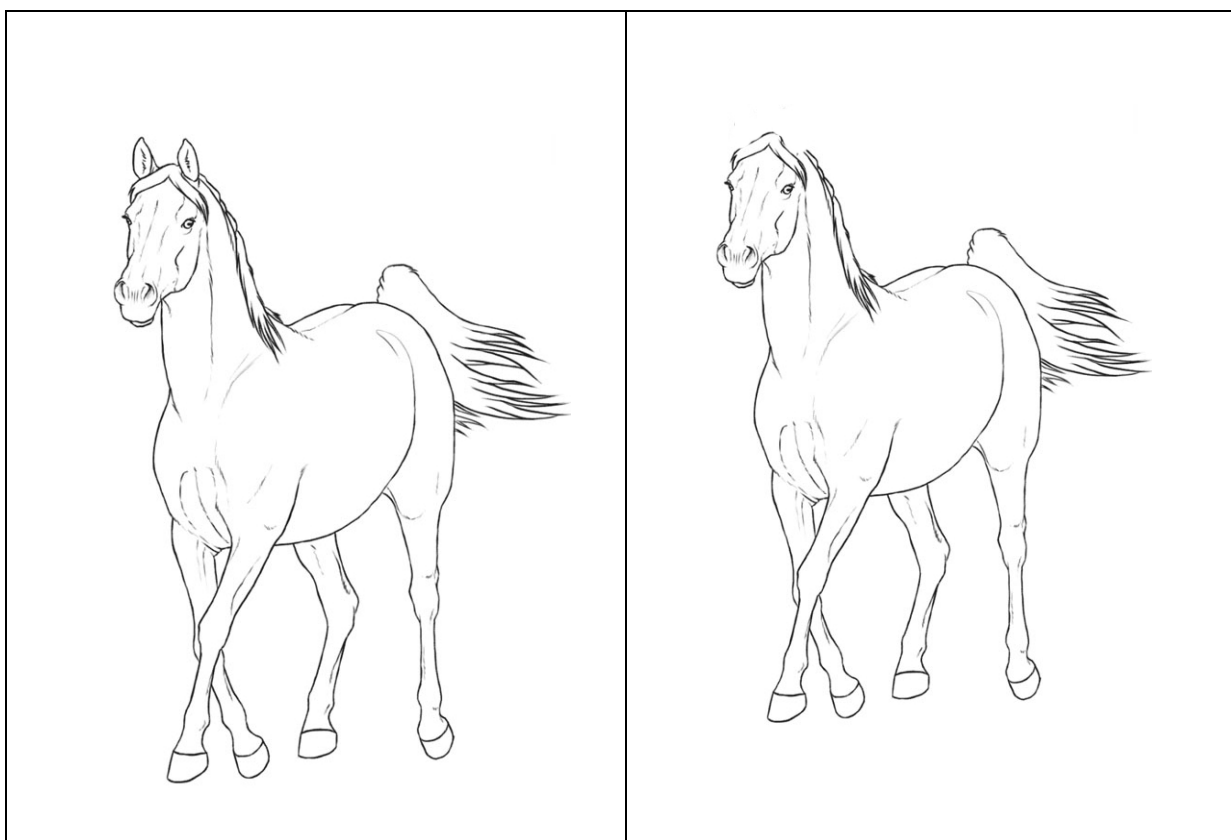
Fejlesztendő terület: vizuális észlelés, vizuális differenciálás, figyelem, emlékezet

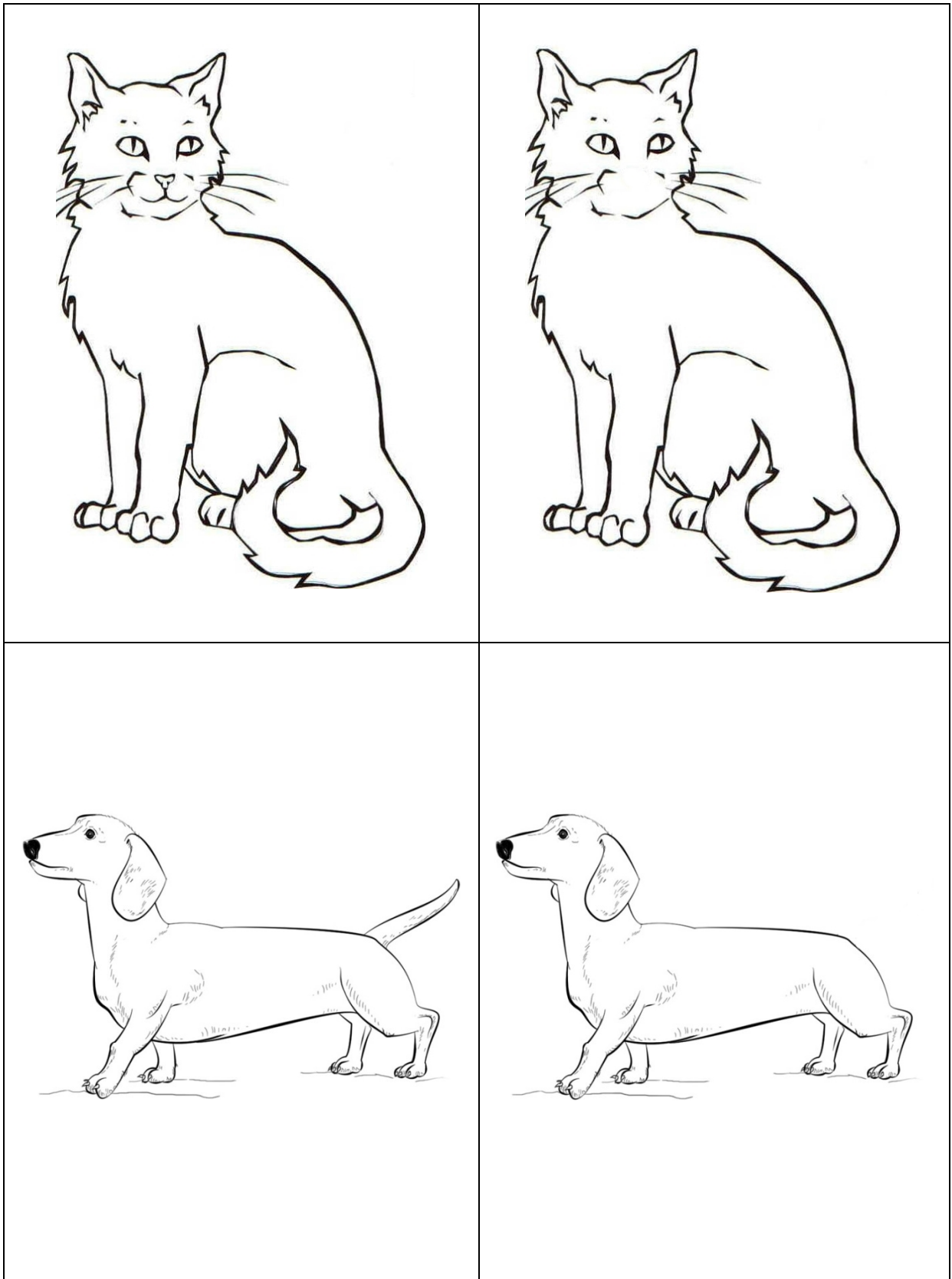
Tantárgyi koncentráció: természetismeret

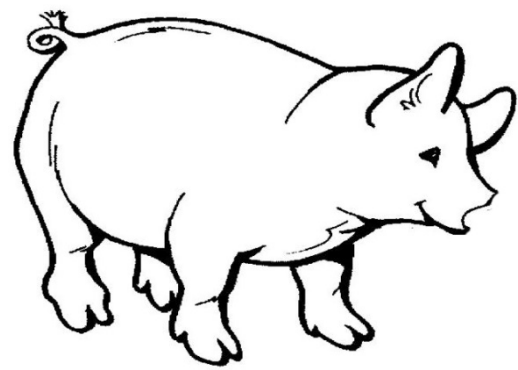
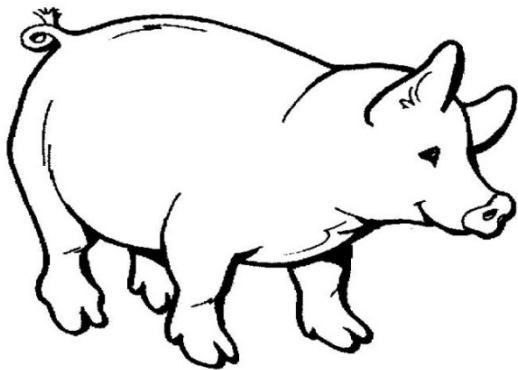
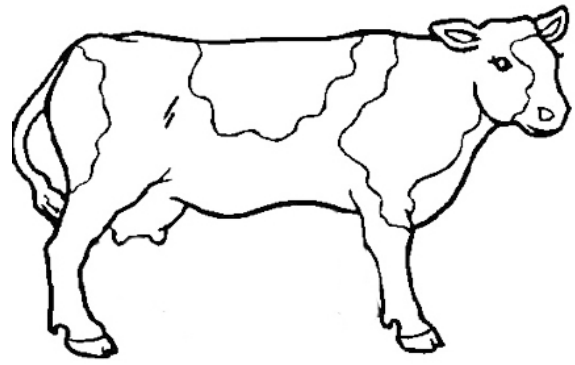
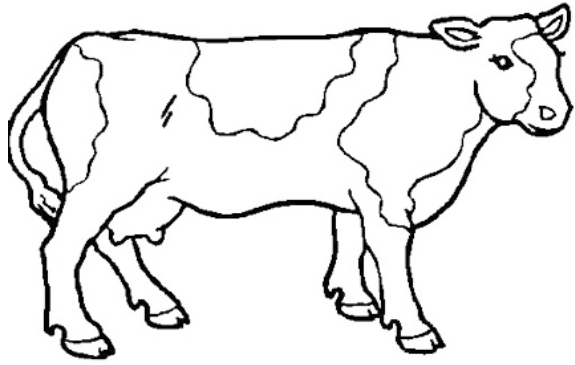
Készítette: Katona Brigitta

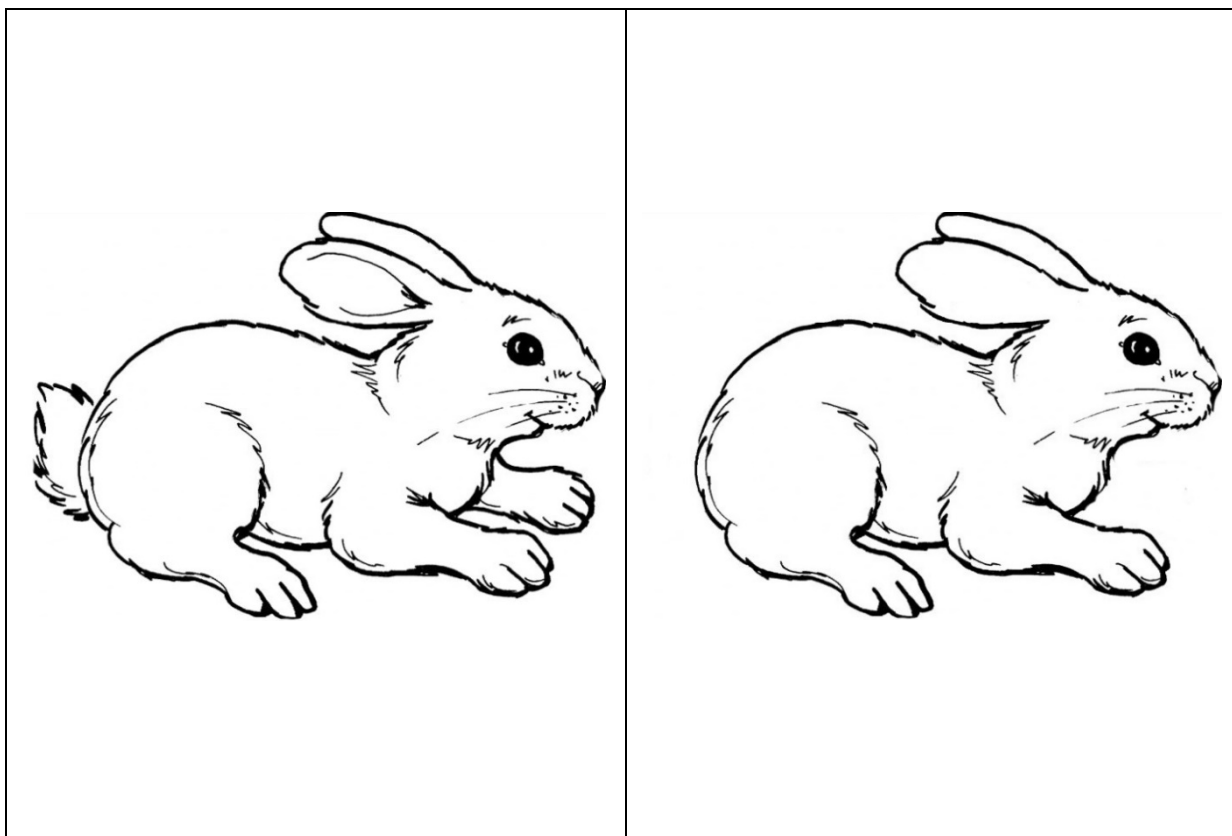
Származás: részben adaptált

Feladat leírása: A tanulónak megfigyelés alapján kell az állat hiányzó testrészeit berajzolni.

Eredeti képek forrása: www.szinezo.eu

35 Erdei bújócska - feladatlap az alak-háttér megkülönböztetésére

Célcsoport: alsó, felső tagozat

Forma: egyéni

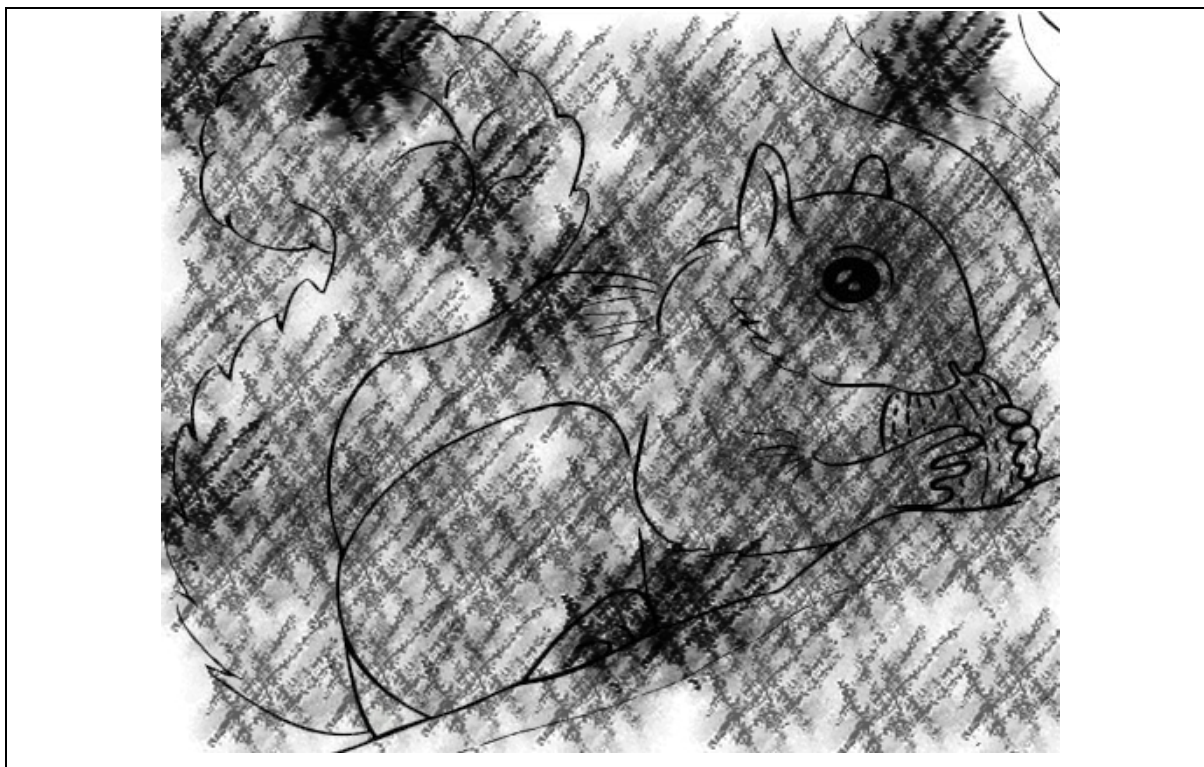
Fejlesztendő terület: vizuális észlelés, vizuális differenciálás, figyelem, emlékezet

Tantárgyi koncentráció: természetismeret

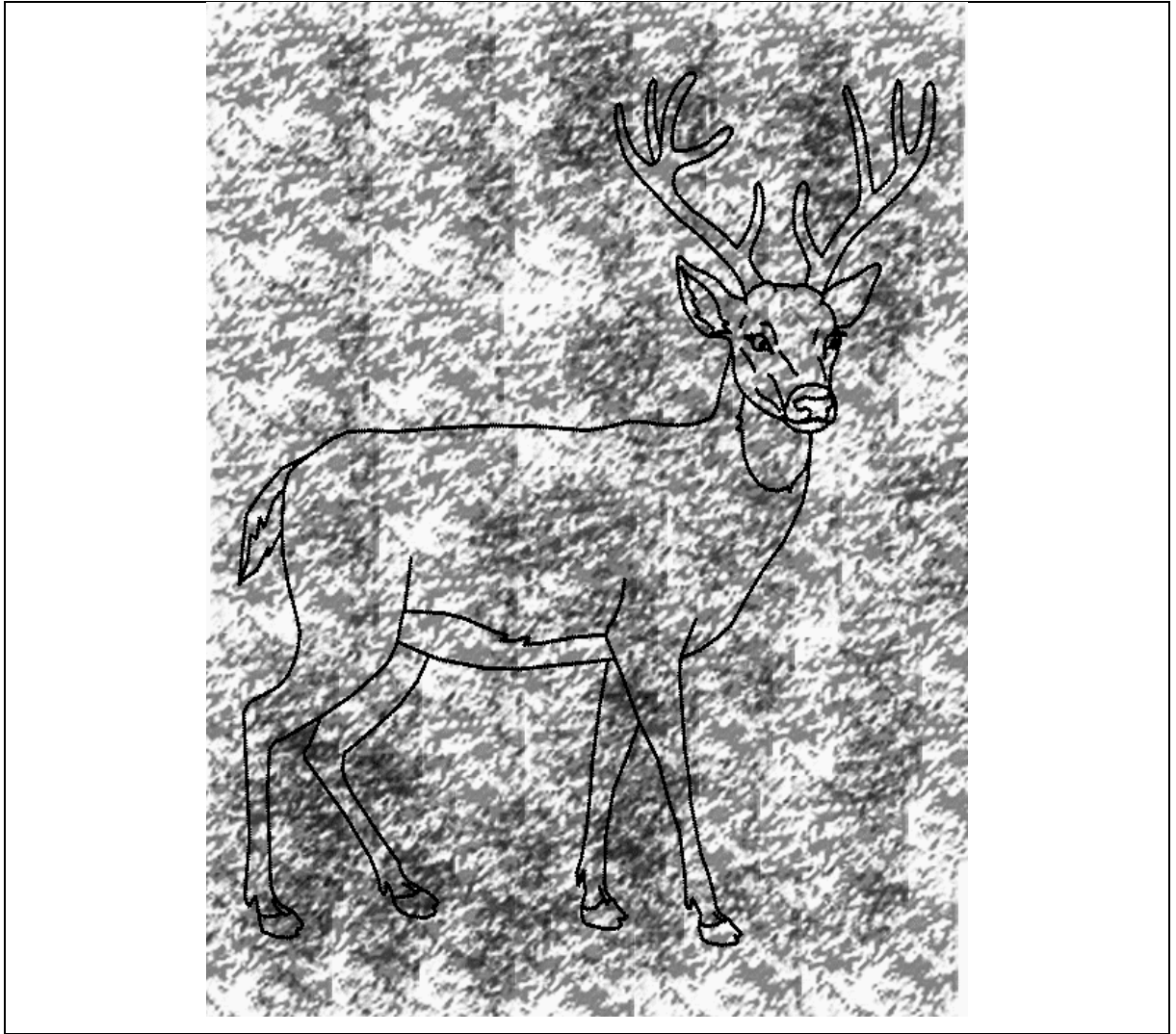
Készítette: Katona Brigitta

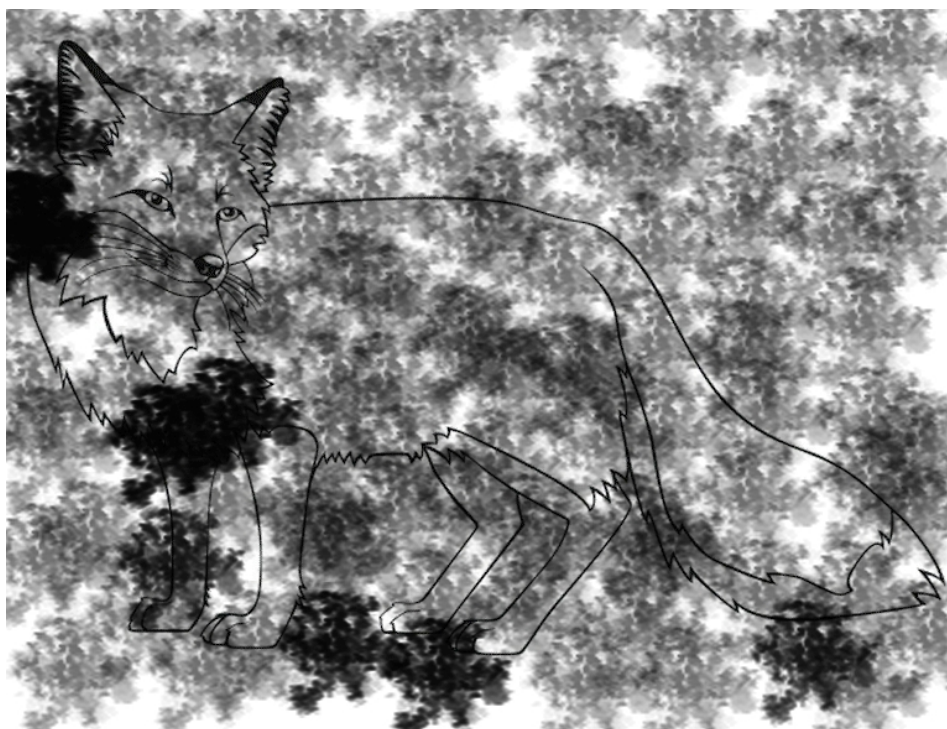
Származás: részben adaptált

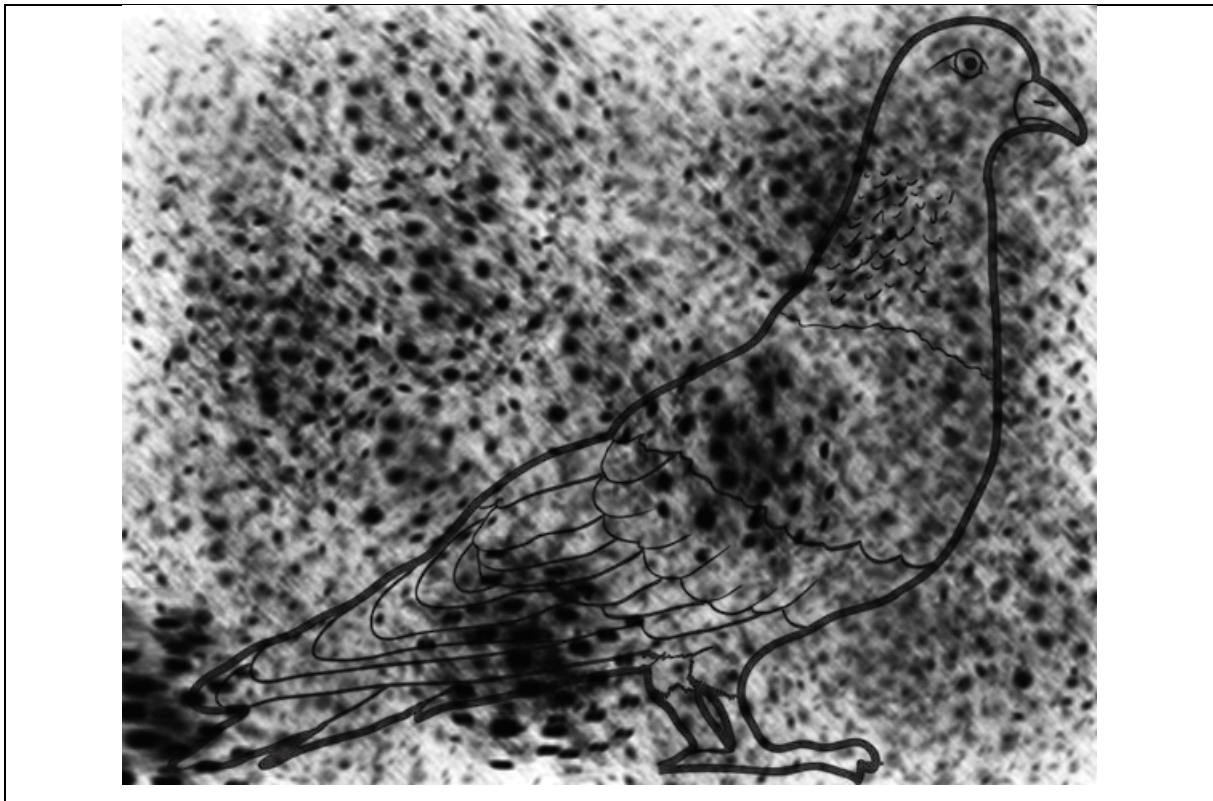
Feladat leírása: A tanulónak az erdőben elbújt állatokat kell megtalálnia és megneveznie

Eredeti képek forrása: www.szinezo.eu, www.szinezovilag.sztarcafe.hu

36 Állatpuzzle - feladatlap a rész-egész viszonyának felismerésére

Célcsoport: alsó, felső tagozat

Forma: egyéni, kiscsoportos

Fejlesztendő terület: vizuális észlelés, vizuális differenciálás, figyelem, emlékezet

Tantárgyi koncentráció: természetismeret

Készítette: Katona Brigitta

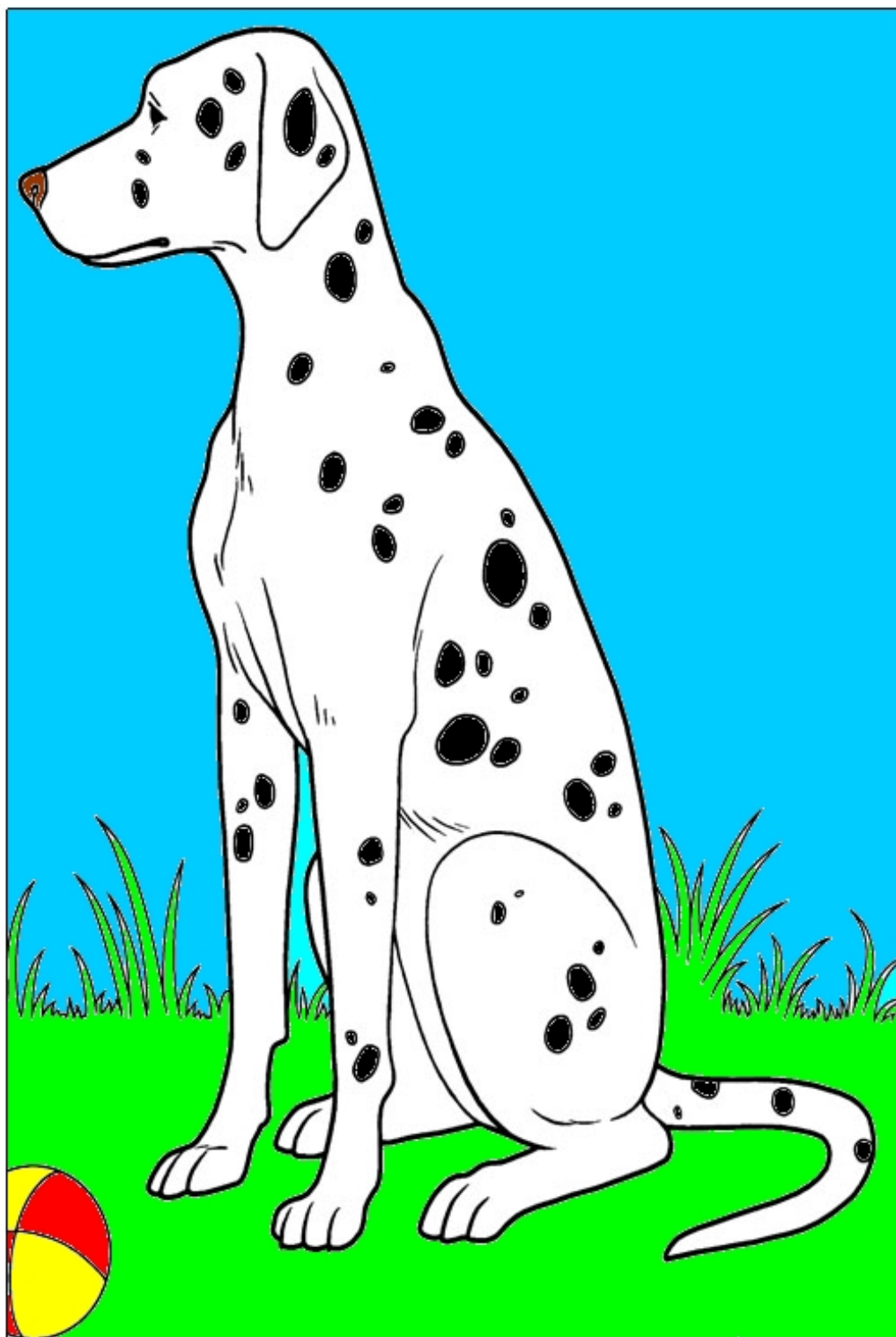
Származás: részben adaptált

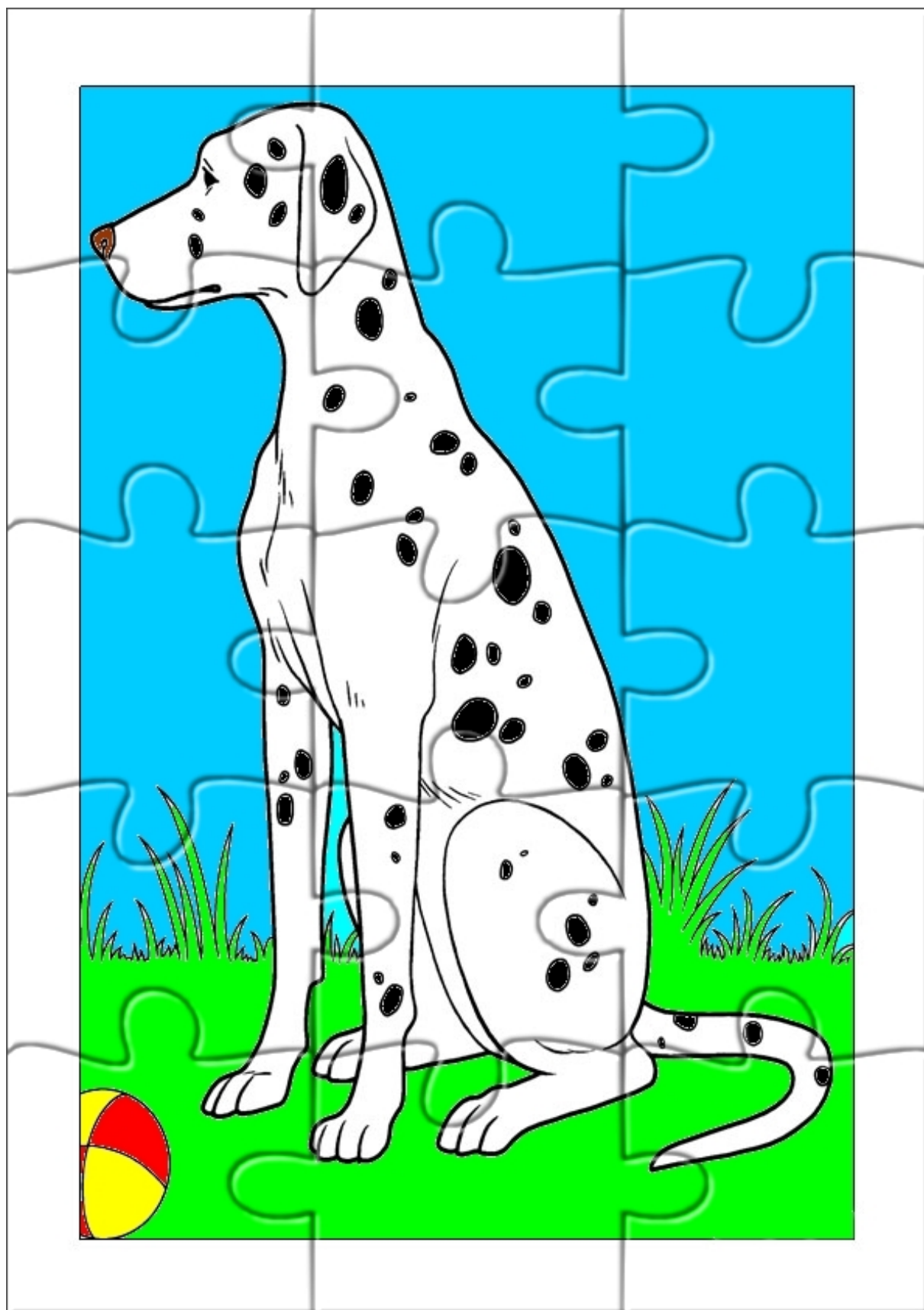
Feladat leírása: A tanulónak megfigyelés alapján, a minta szerint kell összeraknia a puzzle-darabokat

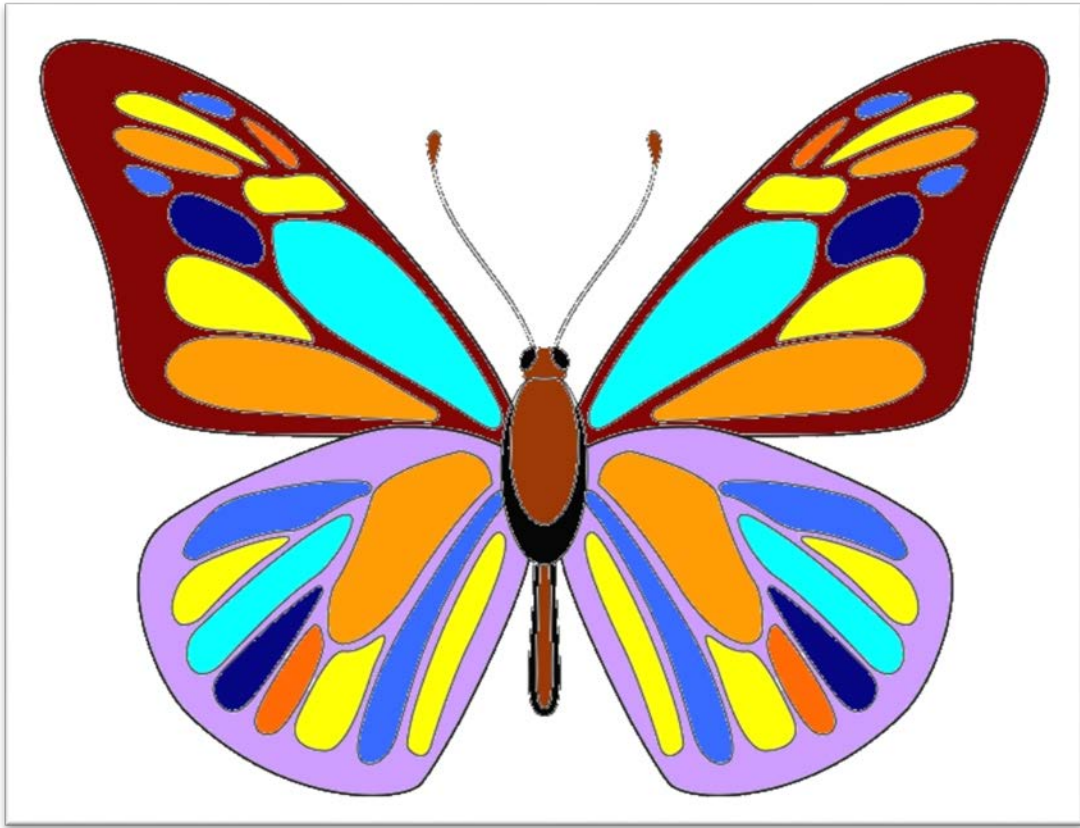

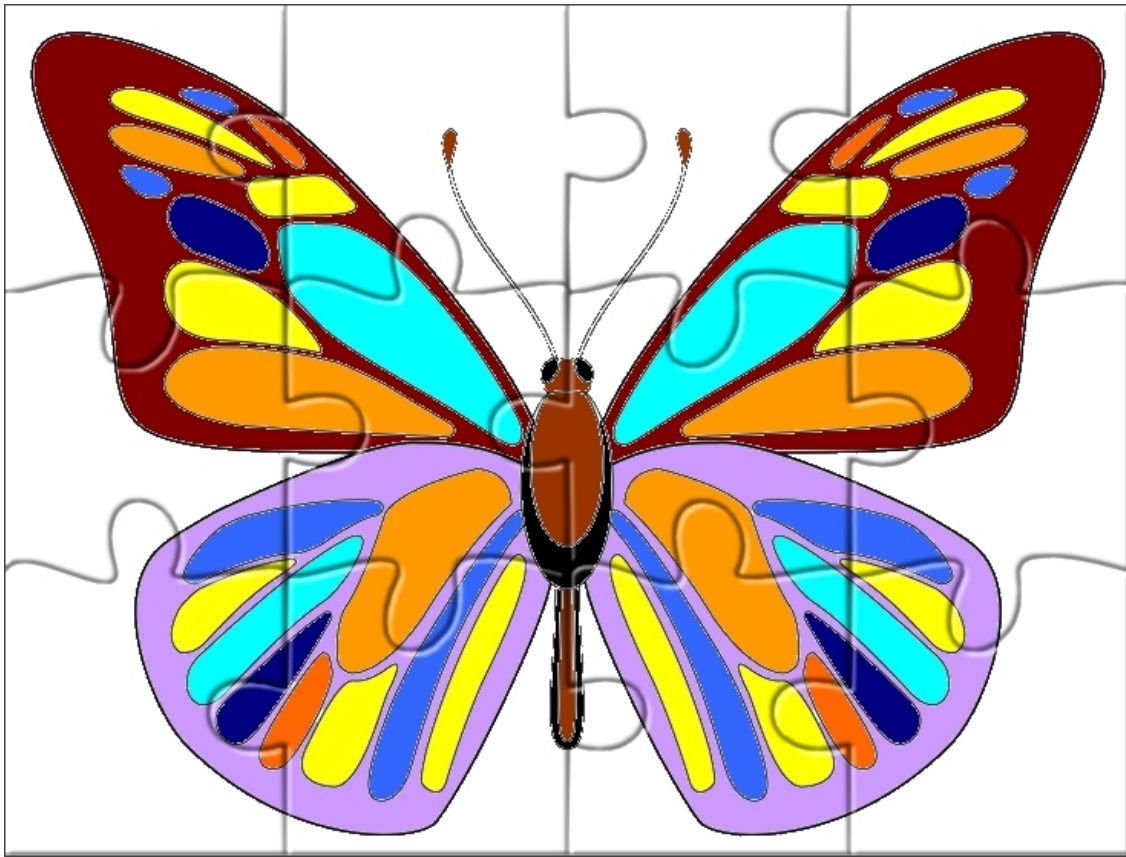

Eredeti képek forrása: www.szinezo.eu

37 Házikos rakosgató

Célcsoport: 1-2. osztály

Forma: egyéni, kiscsoportos

Fejlesztendő terület: vizuális észlelés, téri orientáció, figyelem

Tantárgyi koncentráció: -

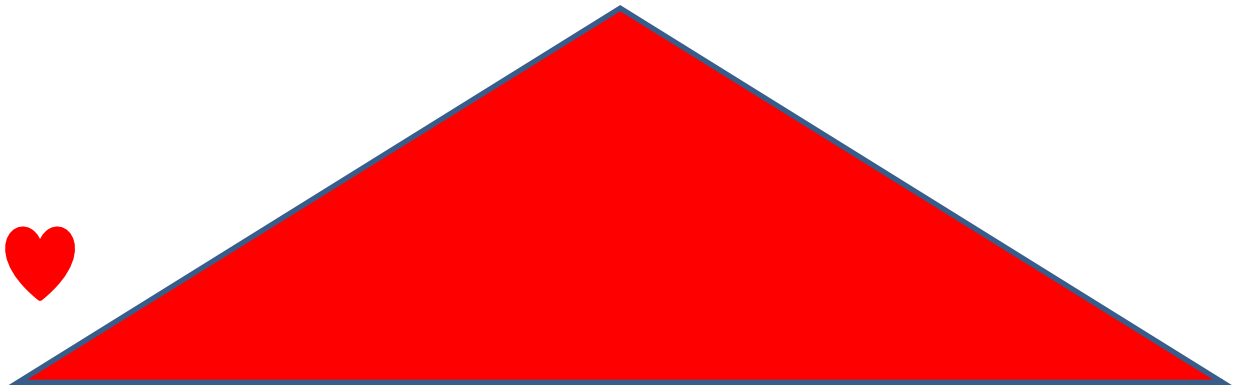
Készítette: Bende-Sebestyén Gabriella

Származás: saját készítésű

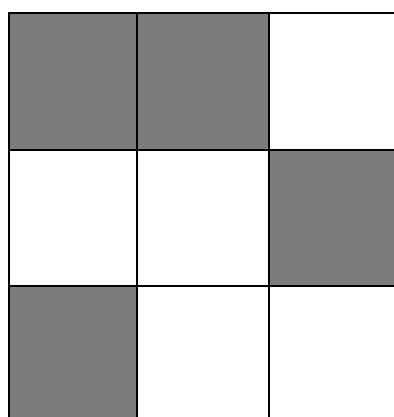
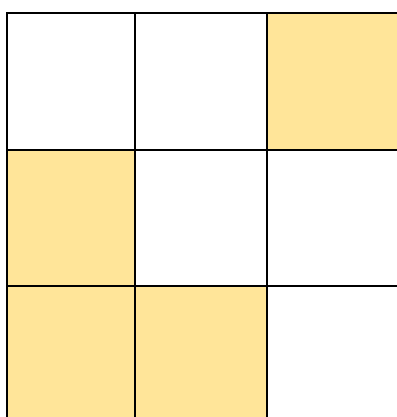
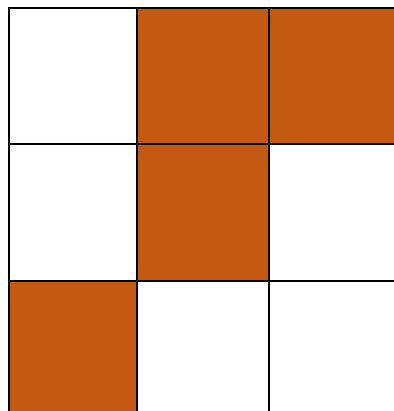
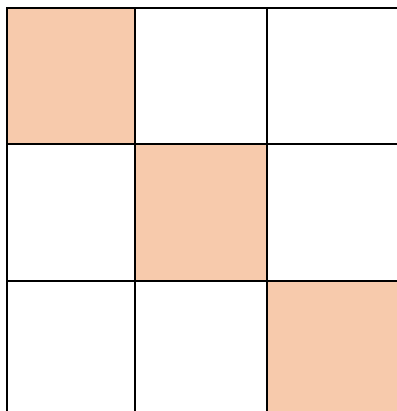
Szükséges eszközök: kartonpapír, lamináló fólia, korongok, gombok. A kartonból készített házikót érdemes laminálni, illetve lefóliázni, hogy a képek ragacssal felrakhatók legyenek.

Feladat leírása:

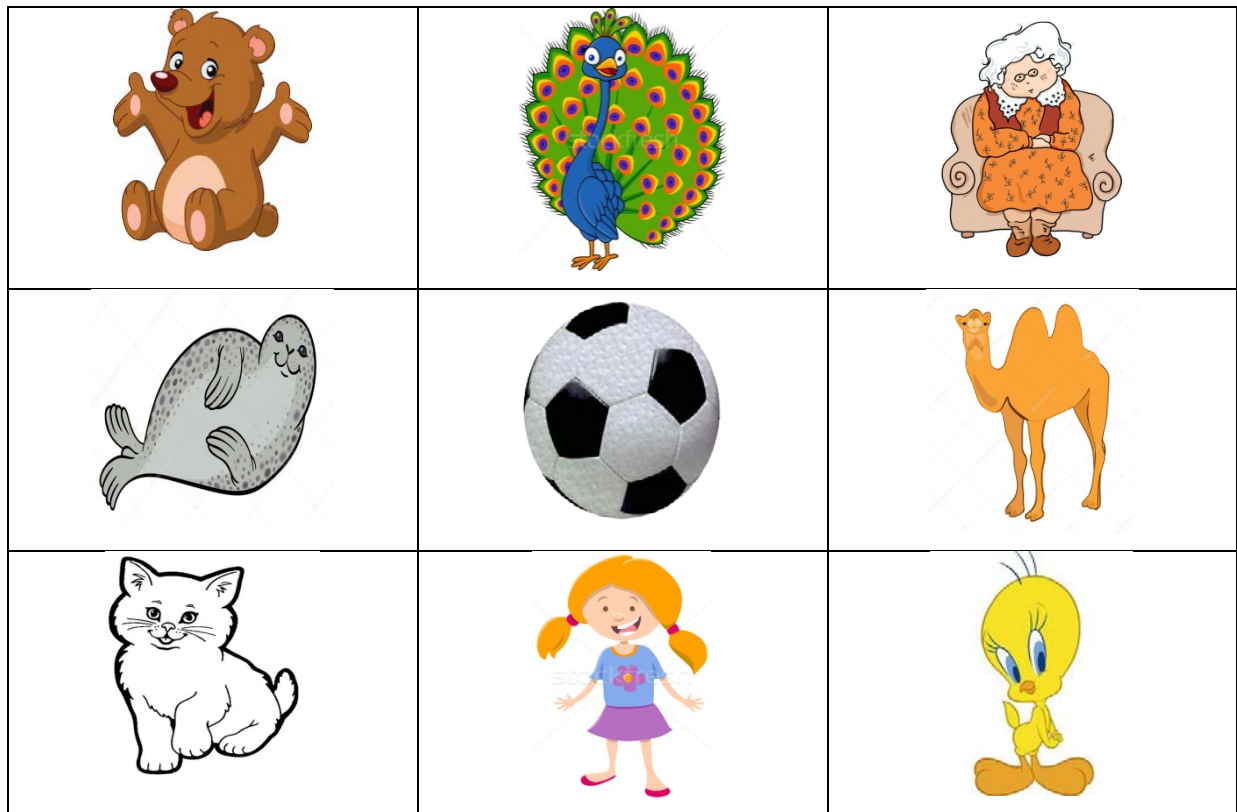
A mellékelt feladványokat nyomtassuk ki, majd lamináljuk le! A színezett négyzetek elhelyezkedésének megfelelően kell a tanulónak korongot/gombot elhelyezni a házikó ablakaiban. A képek elhelyezése is történhet a színezett négyzeteknek megfelelően, vagy a tanár utasításának megfelelően.

Feladványok a házikóhoz:

Képek a házikóhoz:

38 Szüretelő játék

Célcsoport: alsó tagozat

Forma: egyéni, kiscsoportos

Fejlesztendő terület: *auditív észlelés, téri orientáció, figyelem*

Tantárgyi koncentráció: -

Készítette: Bende-Sebestyén Gabriella

Származás: saját készítésű

Szükséges eszközök: kartonpapír a szőlőszemek elkészítéséhez, borítékok, kavics, babzsák.

Feladat leírása: A borítékokba előre elkészített feladatokat helyezünk el, majd a tanulók kavicsot, vagy babzsákot dobnak az ugróiskola játékhoz hasonlóan a szőlőfürtre. Amelyik szemre dobtak, abból veszik ki a feladatot. A tananyagnak megfelelően változtatható a borítékokba rakott feladatok típusa.

Feladatok:

- 1) Kopogd vissza a ritmust! tá, ti-ti, ti-ti, tá, tá stb.
- 2) Szótagold, tapsold le a következő szavakat: alma, síp, cipő, veszélyes...
- 3) Húzz annyi vonalat a papírra, ahányszor az általam felsorolt szavak között a **ház** szót hallod!

Szavak: baba, kréta, autó, ház, vasaló, pipa, ház, tud, ház, télapó, tenger, ház, három, tojás, ház, ház, gyertya, szekrény, házmester, nyolc, siet, erdő, lánc, ház...

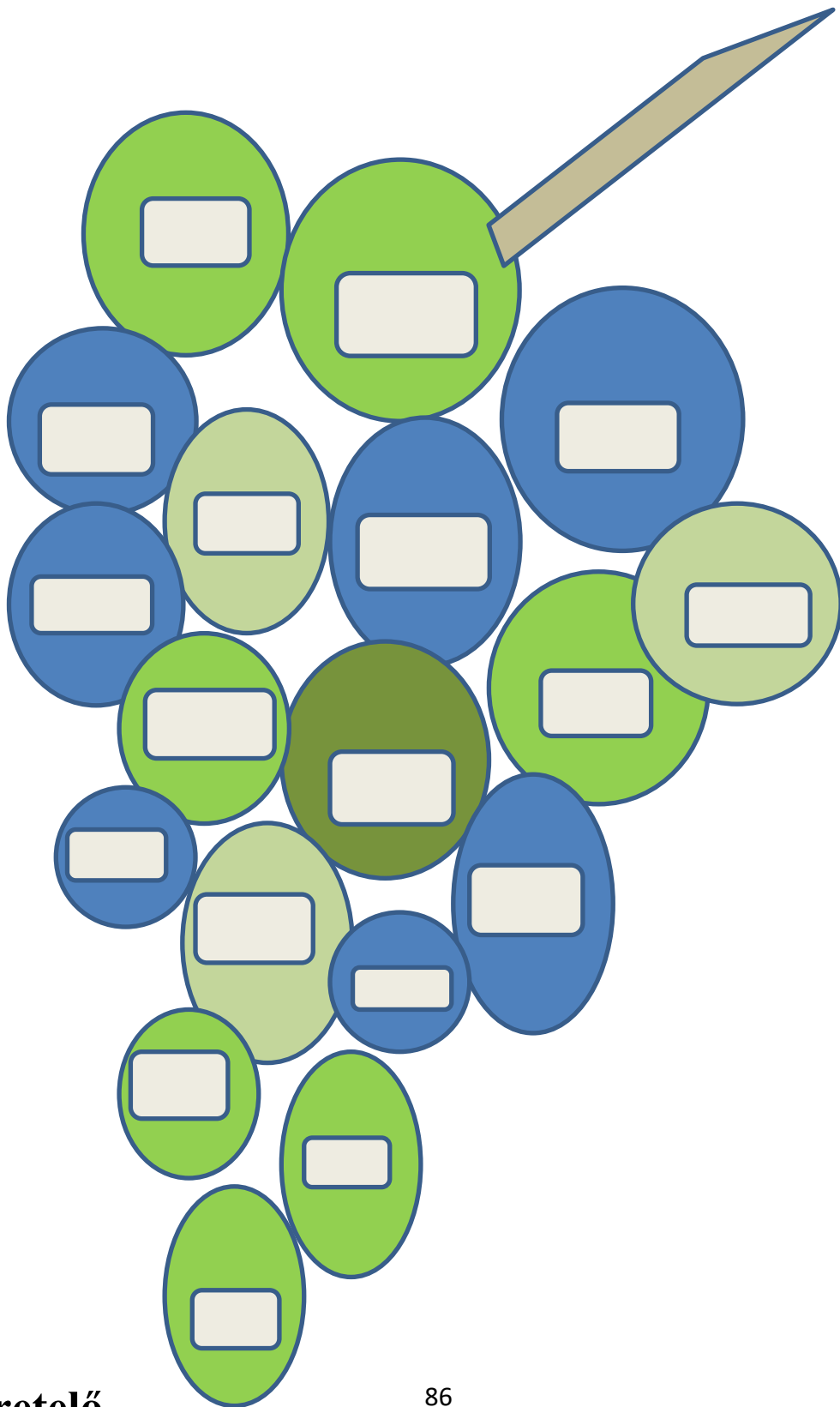
- 4) Olvasd hangosan a rövid szöveget, miközben én 4-5 szót /életkortól függ a szavak száma/ fogok mondani. A feladat végén vissza kell mondani a hallott szavakat!

Szöveg: „Tegnap a szüleimmal és a testvéremmel állatkertben voltunk. Korán reggel keltünk, majd vonattal utaztunk Budapestre. Egész délelőtt az állatkertben voltunk, nagyon sokféle

állatot láttunk. Legjobban a tevék és a majmok tetszettek. Ebéd után indultunk haza, a vonaton mindenki elaludt a fáradtságtól. Este még sokáig beszélgettünk az élményekről.”

Amíg a gyerek a szöveget olvassa a tanár 4-5 szót mond kis szünetekkel, majd a feladat végén vissza kell idézni hallott szavakat/ nehezebb, ha az olvasott szöveget is visszakérdezzük.

- 5) Egyforma-nem egyforma: szópárokat mondok, ha egyforma, akkor karikát rajzolj, ha nem egyforma, akkor x-et rajzolj!(Gósy féle beszédpercepcióból)
- 6) Szabadon választott rövid mesét kell olvasni, miközben fejhallgatón keresztül zenét hall a gyerek, majd kérdésekre kell válaszolni a szöveggel kapcsolatban. Nehezíthető, ha magyar szöveggel szól a zene, vagy valamilyen szöveg szól, miközben olvas.
- 7) Hallás után kottázd le a szavakat. Hosszú magánhangzót – vonallal jelöld , rövid magánhangzót . –tal!
- 8) Szavakat fogok súgni, mond vissza!
- 9) Négy üdítő dobozba pénzürméket raktam. Van amelyikben csak egy darab van, a többiben kettő, tíz, húsz db. Csörgesd meg a dobozokat, majd rakd növekvő sorrendbe!

39 Betű/Szótag/Szó TOTÓ

Célcsoport: alsó tagozat

Forma: egyéni

Fejlesztendő terület: vizuális észlelés, téri orientáció, figyelem

Tantárgyi koncentráció: magyar nyelv és irodalom

Készítette: Bende-Sebestyén Gabriella

Származás: saját készítésű

Szükséges eszközök: táblázat /laminálva/, gomb/korong

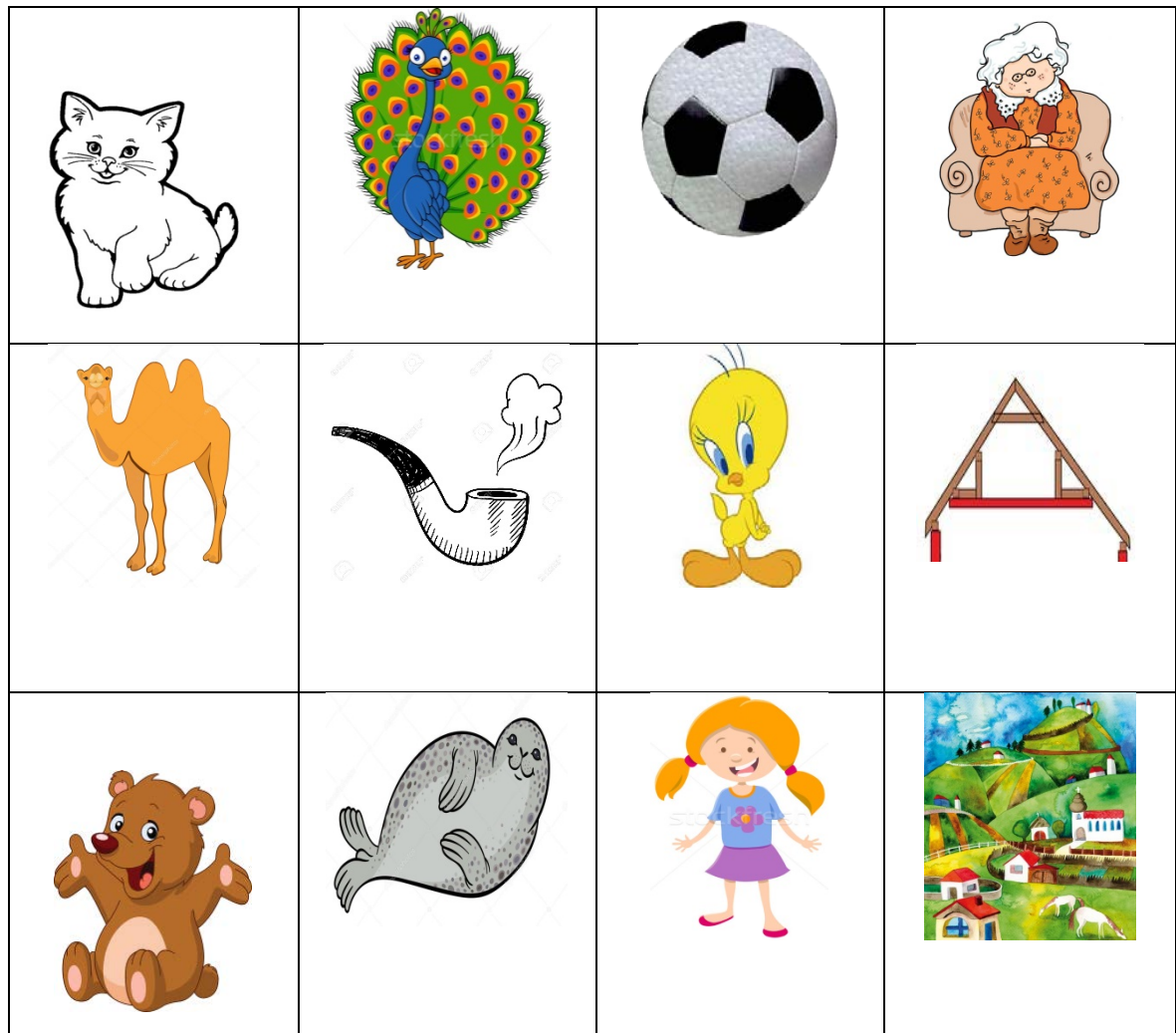
Feladat leírása: A pedagógus utasítására kell a tanulónak az előre elkészített táblázatban egy gombot, korongot arra a betűre/szótagra/szóra tenni, amelyiknek a nevét hallja. Ebben a formában auditív észlelés fejlesztésére is alkalmas. Önálló feladatvégzés esetén két példányban kell elkészíteni a táblázatokat, egyiket szétvágni, akkor a párokat kell egymásra rakni.

a	o	i	á
ö	é	ú	ó
í	u	e	ó

am	ok	et	sí
vu	pő	áz	rö
éc	lí	me	vá
si	te	őz	ár

ci-ca	pá-va	fo-ci	ma-ma
te-ve	pi-pa	pi-pi	te-tó
ma-ci	fó-ka	i-ca	fa-lu

Szó TOTÓ esetén a szavakhoz képeket és egy üres táblázatot is nyomtassunk, melyeket elolvasás után kell a tanulónak ugyanarra a kockára helyezni, ahol a szót látja.

40 Kishorgász

Célcsoport: alsó tagozat

Forma: egyéni

Fejlesztendő terület: vizuális észlelés, auditív észlelés, figyelem

Tantárgyi koncentráció: magyar nyelv és irodalom

Készítette: Bende-Sebestyén Gabriella

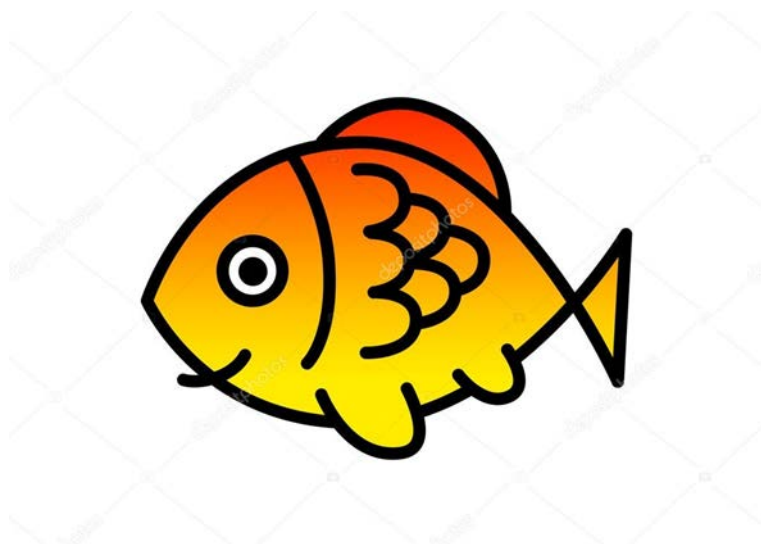
Származás: saját készítésű

Szükséges eszközök: karton, hurkapálca, zsinór, gémkapocs, mágnes

Feladat leírása: A feladatot önállóan és tanári irányítással is végezheti a tanuló. Tanári irányítás esetén fejleszti az auditív észlelést is, önálló feladatvégzés esetén a vizuális észlelést. Halakat vágunk ki kartonból, melyeket egy megrajzolt tóra helyezünk. A betű/szótag/szó kártyákat a halakra tűzhetjük gémkapoccsal. Szükségünk lesz még egy hurkapálcára, zsinórra és egy mágnes darabra, hogy a horgászbotokat elkészíthessük.

Kezdődhet a horgászat! A hátukon betűket hurcoló halakat válogathatja a tanuló horgászbotjával, pl. zöngéseket egyik vödörbe, zöngétleneket a másikba. Szavakat gyümölcsneveket a kosárba, zöldségeket a tányérra, stb. A feladatot mindig a tanulók tudásszintjének megfelelően változtathatjuk.

A halakból készítsünk legalább 10 darabot, mérete változtatható.

41 Detektív játék

Célcsoport: alsó tagozat

Forma: csoportos

Fejlesztendő terület: vizuális észlelés, figyelem, emlékezet

Tantárgyi koncentráció: -

Készítette: Bende-Sebestyén Gabriella

Származás: saját készítésű

Feladat leírása: Egy tanulót kiválasztunk az osztályból, akit kiviszünk a teremből, valamit megváltoztatunk rajta. Pl. kikötjük a cipőfűzőjét, másik oldalra fésüljük a haját, felhajtjuk a ruha ujját stb. Aki kitalálja a változást/változásokat az megy ki legközelebb a teremből.

Variáció: A gyerekek körben ülnek, kiválasztunk egy detektívet, és kérdéseket teszünk fel neki: - Kinek van barna szeme? – Kinek nincs szandál a lábán? stb.

42 Színválogató

Célcsoport: alsó tagozat

Forma: egyéni, csoportos

Fejlesztendő terület: vizuális észlelés,, figyelem

Tantárgyi koncentráció: -

Készítette: Bende-Sebestyén Gabriella

Származás: saját készítés

Szükséges eszközök: színes kartonok

Feladat leírása: Színes kártyákat készítünk karton papírból /4-6 féle színből, minden színből legalább 4 kártyát/. Összekeverjük a kártyákat, majd a feladat, hogy 4 külön asztalra kell a kártyákat szétválogatni úgy, hogy egyszerre csak 1 kártyát lehet vinni. Játsható időre, vagy csoportosan versenyfeladatként. Nehezebb változat lehet, ha valamilyen kvartet kártyával, vagy francia kártyával játsszuk.

43 Vadászat

Célcsoport: alsó tagozat

Forma: egyéni

Fejlesztendő terület: vizuális észlelés, figyelem

Tantárgyi koncentráció:-

Készítette: Bende-Sebestyén Gabriella

Származás: részben adaptált

Szükséges eszközök: képek

Feladat leírása: A pedagógus a padlóra tesz 10-20 képet, majd szempontokat ad a vadászathoz. Pl. – Azt gyűjtsd be, ami piros/ami gyümölcs/amelyiknek 4 lába van stb.

44 Társasjáték

Célcsoport: alsó tagozat

Forma: egyéni

Fejlesztendő terület: vizuális észlelés, figyelem

Tantárgyi koncentráció:-

Készítette: Bende-Sebestyén Gabriella

Származás: részben adaptált

Szükséges eszközök: képek

Feladat leírása: A terem padlójára szigetelőszalagból elkészítjük a társasjáték kockáit, melyeket megszámozzhatunk, vagy színes matricákkal jelölhetünk. Szükségünk lesz egy nagyobb méretű szivacs dobókockára, kugli játék különböző színű bábujára. A tanár előre elkészíti a feladatkártyákat, melyeket megszámoz, vagy megjelöl. Érdekes színes borítékokat használni, amiben cserélhetők a feladatkártyák a tananyagnak, gyerekek fejlettségének megfelelően.

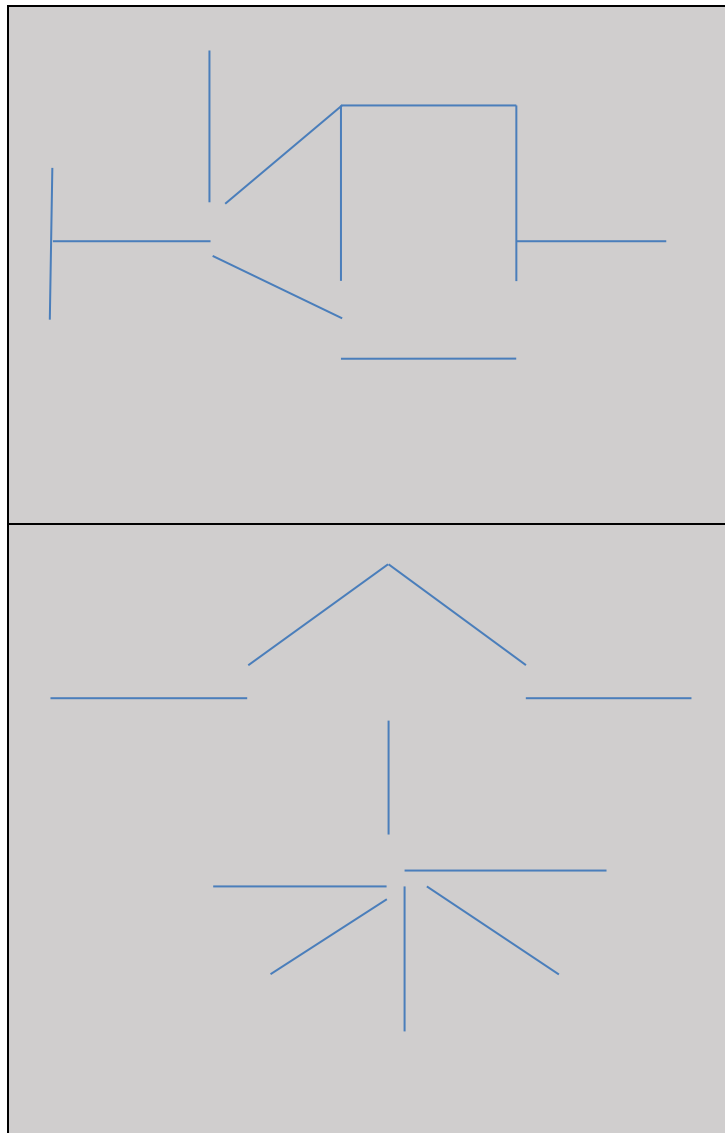
Feladat ötletek a társasjátékhoz:

1. Rakd ki a képen látható ábrát gyufaszálak segítségével!
2. Rakd ki az összevágott elemekből a nagy A/bármilyen betű lehet tananyag szerint/ betűt!
3. Jegyezd meg ezeket a képeket, majd válogasd ki egy nagyobb pakliból, hogy melyiket láttad a feladatkártyán (Bármilyen kártya, memória kártya lapjai használhatók.)!
4. Keresd meg a két kép között lévő 5 különbséget!
5. Keress a teremben 5 olyan tárgyat, amelyik fából készült!
6. Keress a teremben 5 olyan tárgyat, amelyik gömbölyű!

7. Keres 5 olyan dolgot, ami zöld/piros/sárga...stb.
8. Keresd meg a képen a békákat!
9. Rakd ki a szétvágott képet!

Melléklet:

Rakd ki gyufaszálakból a képen látható ábrát!

Rakd össze a szétvágott betű képét!

A

Keresd a két kép közti különbséget!

Keresd meg a kakast a képen!

/A/

Rakd össze a szétvágott képet!

45 Titkos ügynök

Célcsoport: alsó tagozat

Forma: egyéni, csoportos

Fejlesztési területek: vizuális észlelés, vizuális figyelem, vizuális memória, analízis-szintetizáció,

Tantárgyi koncentráció: magyar nyelv és irodalom

Szakmai megvalósító: Nagy Anett

Származás: saját készítés

Feladat leírása: A gyerekeknek szókétyákra speciális filctollal szavakat írunk a feldogozott mesével/ tananyagrésszel kapcsolatosan. Az lesz a feladat, hogy egy UV lámpa (ami a toll kupakjába van beépítve) segítségével ezeket megfejtsék és ezután betükártyák megfelelő sorba rendezésével alkossák meg a kártyán olvasott szót.

A játék a szavak hosszúságának növelésével nehezíthető, illetve a megfejtett szavakhoz lehet mondatalkotási, illetve szövegalkotási feladatokat is kapcsolni!

46 Keresd a párját!

Célcsoport: alsó tagozat

Forma: egyéni, csoportos

Célcsoport: alsó tagozat

Fejlesztési területek: vizuális észlelés, vizuális alak- háttér differenciálás, analízis- szintetizáció

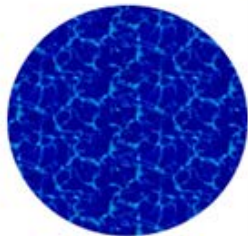
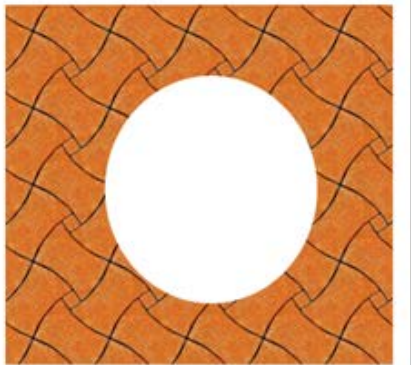
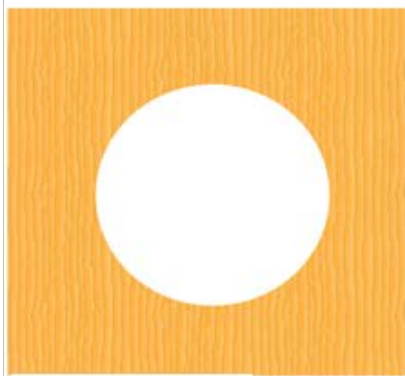
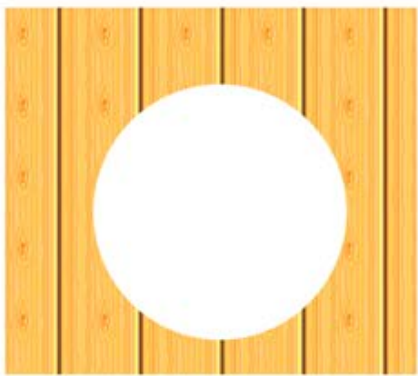
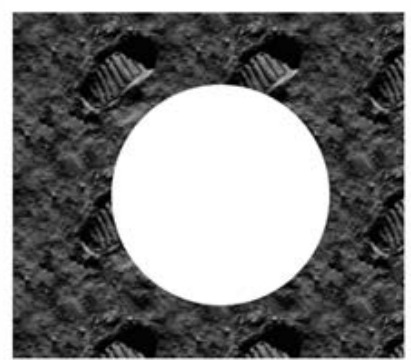
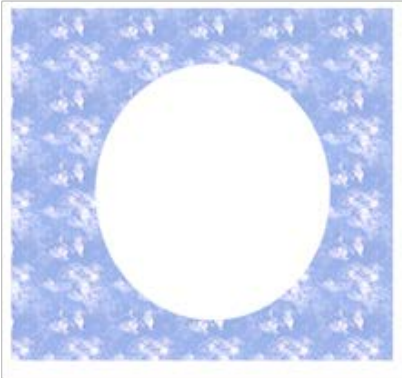
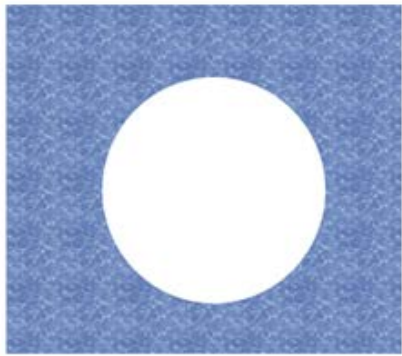
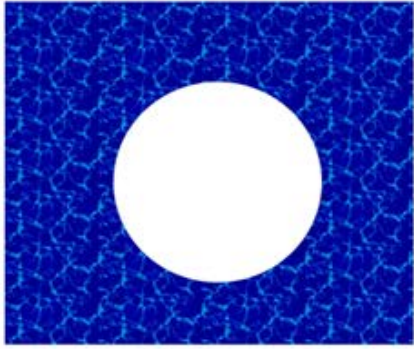
Tantárgyi koncentráció: magyar nyelv és irodalom

Szakmai megvalósító: Nagy Anett

Származás: részben adaptált

A feladat leírása: A tananyaghoz kapcsolódó – a mellékletben található képek például Lázár Ervin: A kék meg a sárga c. meséjéhez használhatóak- képek közepéből kivágunk egy kör alakú részt és ezekre az üresen maradt felületekre öntapadós tépőzárát ragasztunk. A kivágott részeket a lap aljára rögzítjük, szintén öntapadós tépőzár segítségével. A gyermek feladata párosítani az összeillő elemeket. A játék nehezíthető az elemszám növelésével, illetve oly módon is, ha több játéktábla összekevert elemeit tesszük le egyszerre a tanuló elé.

47 Dobble

Forma: csoportos

Célcsoport: alsó tagozat

Fejlesztési területek: vizuális differenciálás, reakcióidő csökkentése, szociális területek tréningezése (kudarctűrő képesség, tolerancia)

Tantárgyi koncentráció: bármelyik tantárgy

Szakmai megvalósító: Nagy Anett

Származás: részben adaptált

A feladat leírása:

A Dobble egy olyan kártyapakli, amelynek szavai a feldolgozandó tananyaghoz kapcsolódnak. A lapokon az elemszám tetszőlegesen változtatható, ezzel egyenes arányban a nehézségi fok is növelhető, ám az állandó, hogy bármely két lapon csak egyetlen egy szó van, ami azonos. A gyermekek feladata az azonos szavak minél gyorsabban történő megtalálása. Lehet párosan vagy kisebb csoportokban is játszani.

A kártyák egy internetes felületen megtalálható generátor segítségével készíthetők el:

<http://dobblemania.pl/>

48 Poharas memória

Célcsoport: alsó tagozat

Fejlesztési területek: vizuális észlelés, vizuális memória, vizuális sorrendemlékezet, főfogalom alá rendezés, szókincsbővítés

Tantárgyi koncentráció: bármelyik tantárgy

Forma: egyéni, csoportos

Szakmai megvalósító: Nagy Anett

Származás: részben adaptált

A feladat leírása: A játékhoz tartozó képeket nyomtatást követően kivágjuk, színes lapra felragasztjuk és ha van rá lehetőség lamináljuk, hiszen ezzel az eszköz élettartama növelhető. A lapokat összekeverjük és kiterítjük az asztalon, majd műanyag poharak segítségével letakarjuk őket. Minden kártyalapnak van egy párja és a játék célja az azonos formát tartalmazó lapok minél kevesebb pohár felfordításával történő megtalálása. Egyszerre két poharat lehet megfordítani. Ha alattuk azonos az ábra, akkor párt találtunk és ezeket a lapokat a gyermek maga elé teheti. Ha nem azonos dolgot ábrázolt a két képkártya, akkor ismételten letakarjuk a műanyag pohár segítségével és egy másik tanuló folytatja tovább a játékot.

Megjegyzés: A játék az elemszám növelésével nehezíthető, illetve akkor is nagyobb kihívást jelent a nebulóknak, ha fekete- fehér képeket csempészhünk a poharak alá. A képkártyákkal lehet mondatokat alkotni, gyűjtőfogalom alá rendezni, illetve a játékot ki lehet egészíteni a megtalált párok megfelelő sorrendben történő megnevezésével is.

49 Ritmusgyöngyök

Célcsoport: alsó tagozat

Fejlesztési területek: *auditív észlelés*, auditív differenciálás, auditív szeriális emlékezet, intermodális integráció, balról jobbra történő haladási irány kialakítása,

Tantárgyi koncentráció: ének-zene

Forma: egyéni, csoportos

Szakmai megvalósító: Nagy Anett

Származás: részben adaptált

A feladat leírása: A játékhoz szükség lesz egy hurkapálcikára és különböző színű, formájú, méretű fűzhető gyöngyökre. A gyöngyökhöz különböző hangszerek hangját társítjuk és a gyerekek feladata az lesz, hogy a hangszer megszólaltatását követően a megfelelő gyöngyöt fűzzék fel a saját pálcikájukra. A játék végén a tanulók az elkészült sormintát „megszólaltathatják” a hangszerek megfelelő sorrendben történő megszólaltatásával.

Például: 1. dob- kék kocka

2. triangulum- zöld golyó

3. furulya- sárga henger

Megjegyzés: A játék nehezíthető oly módon, hogy a gyerekek nem látják a hangszereket és a vizualitás kizárásával kell beazonosítaniuk a hangok forrását.

Kellő mennyiségű gyakorlást követően a megjegyzendő elemszámot is növelhetjük és a gyerekeknek csak 3-4 hang megszólását követően lehet felfűzniük a gyöngyöket.

A legbonyolultabb változata a feladatnak az, amikor nem csak a formának, hanem a méreteknak is jelentőséget tulajdonítunk és a halk hangok esetén kis méretű gyöngyöket, a hangosak esetén pedig nagy méretű gyöngyöket kell a játékosoknak felfűzniük.

Például: 1. halk dob- kicsi kék kocka

2. halk triangulum- kicsi zöld golyó

3. hangos furulya- nagy sárga henger

KIADVÁNY PEDAGÓGUSOKNAK